

Tillæg til miljøgodkendelse

Hillerupvej 50, 6760 Ribe

6. marts 2026

Teknik & Miljø
Esbjerg Kommune

Oplysninger om husdyrbruget og ansøgningen

Husdyrbruget		Konsulent	
Husdyrbrugets CVR-nummer	12995849	Konsulent Cvr	25914562
Husdyrbrugets navn	Søren Madsen	Konsulent virksomhedsnavn	Miljø og Natur
Beliggenhedsadresse	Hillerupvej 50	Konsulent navn	Jakob Altenborg
Postnummer	6760	Konsulent adresse	Kirkevej 26
By	Ribe	Konsulent postnummer	9330
Ansøger		Konsulent by	Dronninglund
Ansøger navn	Søren Madsen	Konsulent telefon	26259791
Ansøger adresse	Hillerupvej 50	Konsulent email	jakob@miljoeognatur.dk
Ansøger postnummer	6760	Ejendom	
Ansøger by	Ribe	Ejendomsnummer	10187355
		CHR numre	43247

Sag nr.: MIS-25/002605

Sagsansvarlig: Thomas Løkkebø

Skema nr.: 253118, version 2

Indsendt dato: 16-10-2025

ESBJERG KOMMUNE

Natur & Vandmiljø

Torvegade 74

6700 Esbjerg

Telefon: 7616 1616

E-mail: miljø@esbjergkommune.dk

Web: www.esbjergkommune.dk

Copyright: Alle kort og luftfoto: copyright DDO ®, ©COWI

Indholdsfortegnelse

INDLEDNING	4
KOMMUNENS AFGØRELSE	4
FORUDSÆTNINGER OG VILKÅR.....	5
UDNYTTELSE OG BORTFALD	10
MEDDELELSESPLIGT	10
ØVRIGE FORHOLD	11
OFFENTLIGGØRELSE.....	11
KLAGEVEJLEDNING	11
KOMMUNENS VURDERING OG BEGRUNDELSE FOR VILKÅR	13
INDLEDNING	13
GENERELLE FORHOLD	13
Godkendelsens omfang.....	13
Tidligere godkendelser.....	13
Samdrift med andre husdyrbrug	14
HUSDYRBRUGETS INDRETNING OG DRIFT	14
Driftsbygninger.....	14
Dyrehold, staldsystem og produktionsareal	15
Foder	15
Husdyrgødning	15
Spildevand/restvand	16
HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED	16
Faste afstandskrav og planmæssige forhold	16
Landskab og kulturmiljø.....	17
HUSDYRBRUGETS PÅVIRKNING AF OMGIVELSERNE	19
Ammoniakupåvirkning af naturområder og beskyttede arter	19
Lugt	22
Transporter	23
Støj.....	23
Støv, fluer og skadedyr	23
Lys.....	24
Driftsforstyrrelser og uheld	24
RESSOURCER, AFFALD OG DØDE DYR	25
Ressourcer.....	25
Affald	25
BEDST TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT).....	26
ALTERNATIVE MULIGHEDER	27
SAMLET VURDERING	27
BILAG 1: MILJØKONSEKVENSRAPPORT	28

Indledning

Hvad drejer sagen sig om?

Esbjerg Kommune har modtaget en ansøgning om tillæg til §16a miljøgodkendelse.

Husdyrbruget på Hillerupvej 50, 6760 Ribe søger om at udvide produktionsarealet fra 4.647 m² til 8.541 m². Det sker ved at der etableres kalvestald, plads til kalvehytter, kostald (tidligere godkendt men ikke opført endnu), en gyllebeholder og ensilagesiloer.

Offentliggørelse

Forslaget til miljøgodkendelse har været i offentlig høring i 14 dage. Kommunen har i forbindelse med høringen ikke modtaget bemærkninger til projektet.

Læsevejledning

Miljø skal i denne sammenhæng forstås som påvirkning af omboende og miljøet i bred forstand herunder landskab og natur med dens bestande af vilde planter og dyr.

Miljøgodkendelsen er opdelt i 3 dele:

- Del 1: Kommunens afgørelse
Fastlægger de vilkår, der skal gælde for husdyrbruget. Vilkårene sikrer, at driften af husdyrbruget kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.
- Del 2: Kommunens vurdering og begrundelse for vilkår
Indeholder kommunens vurdering af ansøgningen og en begrundelse for de stillede vilkår.
- Del 3: Miljøkonsekvensrapport
Indeholder en miljøkonsekvensrapport, som er udarbejdet af ansøgers rådgiver. Rapporten beskriver mere detaljeret driften af husdyrbruget. Rapporten indeholder også en beskrivelse og en vurdering af de miljøpåvirkninger, som driften af husdyrbruget giver anledning til.

Miljøkonsekvensrapporten er vedlagt som bilag 1.

Kommunens afgørelse

Esbjerg Kommune meddeler tillæg til miljøgodkendelse til kvægbruget på Hillerupvej 50, 6760 Ribe.

Godkendelsen omfatter:

- En udvidelse af produktionsarealet fra 4.647 m² til 8.541 m².
- Etablering af kalvestald.
- Etablering af plads til kalvehytter.
- Etablering af kostald (tidligere godkendt men ikke opført endnu).
- Etablering af gyllebeholder på 910 m² (tidligere godkendt men ikke opført endnu).
- Etablering af ensilagesiloer 1.200 m².
- Desuden sker der ændringer af staldgulv i flere stalde.

Godkendelsen meddeles efter § 16a, stk. 4 i husdyrbrugloven¹.

Der er nærmere redegjort for de vurderinger der ligger til grund for afgørelsen i afsnittet "Kommunens vurdering og begrundelse for vilkår".

Forudsætninger og vilkår

Esbjerg Kommune forudsætter, at husdyrbruget indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen og den medsendte miljøkonsekvensrapport. Godkendelsen meddeles på vilkår, der sikrer at husdyrbruget med det ansøgte ikke medfører væsentlig virkning på miljøet.

Denne miljøgodkendelse er et tillæg til eksisterende miljøgodkendelse meddelt d. 21. juli 2022. Vilkår 1, 2, 3, 4, 5, 11, 12 og 22 i den eksisterende godkendelse meddelt d. 21. juli 2022 ophæves.

Vilkår i den eksisterende miljøgodkendelse, som ikke ophæves ved dette tillæg, er fortsat gældende for hele bedriften. De vilkår i den eksisterende miljøgodkendelse, som fortsat er gældende, fremgår herunder mærket med "A".

Godkendelsen meddeles på følgende vilkår:

Husdyrproduktion

1. Vilkår 1, 2, 3, 4, 5, 11, 12 og 22 i den eksisterende godkendelse meddelt d. 21. juli 2022 ophæves.
2. Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretningen udført som beskrevet nedenfor:

Staldnavn	Dyregruppe samt staldsystem	Produktionsareal m ²
Kostald	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	580
	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	1504
Velfærdsstald	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	375
	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	332
Malke og velfærdsstald	Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	1075
	Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	581
Kostald 2	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	141
	Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	2943
Kalvestald	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	466
Plads kalvehytter	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	240

3. Der skal senest en måned efter ibrugtagning af nyt produktionsareal indsendes målfaste tegninger af produktionsarealet. Med ibrugtagning menes at der er indsat dyr på produktionsarealet.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1065 af 21. august 2025 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer.

Spildevand

4. Afløbsplan, der beskriver afløbsforhold fra den nye malke- og velfærdsstald, kalveplads, kalvestald og kostald 2 skal indsendes til Esbjerg Kommune. Med afløb menes både afløb for flydende husdyrgødning og vand. Afløbsplanen skal være udført af autoriseret kloakmester og indsendes til Esbjerg Kommune senest 1 måned efter byggeriet af afsluttet.
5. Inden etablering af ny kostald skal der indsendes ansøgning om afledning af tagvand.
6. Etablering af udsprinklingsanlægget skal følge det aktuelle byggeblad for udsprinkling af overfladevand fra ensilagesilo og ensilageplads, som p.t. er 103.09-05. Dog skal der altid være en bufferkapacitet på min. 2 måneder f.eks. i gyllebeholder, som kan anvendes i de tilfælde hvor forholdene til udsprinkling ikke er til stede (f.eks. frost, tørbrud eller regnskyl).

Husdyrproduktion

7. A. Husdyrbruget skal på tilsynsmyndighedens forlangende kunne fremvise dokumentation for produktionsarealet størrelse. Denne dokumentation kan bestå af tegninger over staldenes indretning med angivelse af mål for de enkelte områder med dyr.

Indretning og drift

8. Dybstrøelsesarealer i den nye kalveplads og kalvestald skal etableres med fast bund og være indrettet med afløb til opsamling eller alternativ pumpe-sump i overensstemmelse med reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen².
9. A. Ændringer i ejerforhold, eller hvem der er ansvarlig for husdyrbruget, skal meddeles Esbjerg Kommune.
10. A. Husdyrbruget og dets omgivelser skal renholdes, så det ikke giver anledning til gener for omgivelserne.

Husdyrgødning og ensilage

11. A. Arealet af gødningslagre og typen af husdyrgødning skal være som beskrevet nedenfor.

Gødningslager	Gødningstype	Tilladt areal
Gyllebeholder III, 4.000 m ³ (ny)	Ingen krav	910 m ²
Gyllebeholder II, 4.000 m ³ (eksisterende)	Ingen krav	886 m ²
Gyllebeholder I, 1.500 m ³ (eksisterende)	Ingen krav	373 m ²

12. A. Overpumpning af gylle fra gyllebeholder til gyllevogn og lign skal foregå under opsyn, så spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
13. A. Påfyldning af gyllevogne og lignende skal ske enten med gyllevogne som har påmonteret pumpe og returløb eller foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning. Pladsen skal rengøres for spild

² Bekendtgørelse nr. 2243 af 29/11/2021 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning.

af flydende husdyrgødning umiddelbart efter, at perioden med daglig påfyldning af gylle er afsluttet. Pladsen skal mindst have tæthed og faldforhold svarende til kravene i Landbrugets Byggeblad nr. 103.11-2.

Landskabelige værdier

14. A. Den nye kostald 2 og malke- og velfærdsstalden må maksimalt opføres med en samlet højde over terræn på hhv. 12 m og 8 m.
15. A. Kostald 2 og den nye malke- og velfærdsstald skal opføres med hvide gavle med brune gavltrekanter i stål. Bygningernes tage skal desuden være gråt.
16. A. Der må i kostald 2 og malke- og velfærdsstalden ikke være lysudfald gennem tagrygning eller gavltrekanter, og kun i begrænset omfang gennem øvrigt tagareal.
17. A. Den eksisterende bøgehæk ved Sønderskiftevej 1 ud mod Sønderskiftevej skal forstærkes med yderligere 2 rækker beplantning, som angivet med grøn farve på kort 2. Beplantningen bør ikke klippes ned, så den vokser sig stor med god afskærmende effekt.

Hvis bøgehækken fjernes, skal der alternativt etableres 3 rækker afskærmende beplantning som angivet med grøn farve på kort 2.

Beplantningen skal etableres senest den 31. december i samme årstal, hvor den nye kostald 2 etableres.

18. A. De med gul farve anviste eksisterende hegn på kort 2 skal bevares.
19. A. Såfremt der nedlægges levende hegn, skal de genplantes eller erstattes af tilsvarende beplantning, der opfylder samme funktion.
20. A. Al beplantning, der etableres, skal bestå af hjemmehørende danske træer og buske.

Ammoniakfordampning

21. A. Gylletank II og III jf. bilag 2 skal være forsynet med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
22. A. Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen. Hvis en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen.
23. I den nye malke- og velfærdsstald skal et produktionsareal på i alt maksimalt 1.656 m² etableres med faste, drænedegulve med skraber med den fordeling i staldene, der fremgår af vilkår 1.

I den nye kostald 2 skal et produktionsareal på i alt maksimalt 2.943 m² etableres med faste, drænedegulve med skraber med den fordeling i staldene, der fremgår af vilkår 1.

Gulv støbt på stedet skal være dimensioneret med et fald på minimum 1,5 % mod gulvmidte. Præfabrikerede gulve skal have et fald på minimum 1 % mod gulvmidte. Gulvet skal være udført med ajlefløb og lysningsarealet til ajlefløb må maksimalt udgøre 5 % af det samlede gangareal i hver af ovennævnte stalde. Der skal foretages skrabninger hver 2. time og skraberen skal være forsynet med timer. Tværgange som ikke skrubes automatisk skal hver dag rengøres manuelt 2-3 gange.

Enhver form for driftsstop af skraberen skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Logbog, servicefaktura eller lignende der dokumenterer, at skraberen/robotskraberen er i drift og vedligeholdes, skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og skal kunne forevises ved miljøtilsyn på ejendommen.

Lugt

24. A. Husdyrbrugets drift må ikke give anledning til lugtgener, som af tilsynsmyndigheden vurderes at være væsentlige for området.
25. A. Der skal opretholdes en god staldhygiejne. Det skal bl.a. sikres, at gulve holdes tørre og at stalde og fodringsanlæg (foderbord, krybber og lignede) holdes rene.

Støj

26. A. Den eksterne støjbelastning fra husdyrbruget må i intet punkt – målt eller beregnet ved nærmeste nabobeboelse med tilhørende arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier.

	Tidsinterval	Grænseværdi	Midlingstid
Hverdage	Kl. 07.00-18.00	55 dB(A)	8 timer
Lørdage	Kl. 07.00-14.00	55 dB(A)	7 timer
Lørdage	Kl. 14.00-18.00	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00-18.00	45 dB(A)	8 timer
Aften	Kl. 18.00-22.00	45 dB(A)	1 time
Nat	Kl. 22.00-07.00	40 dB(A)	½ time

De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd-niveauer i dB(A) målt eller beregnet i punkter 1,5 m over terræn. Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden.

27. A. Støjvilkårene omfatter al støj fra husdyrbruget på ejendommens bygningsparcel, det vil sige også støj fra andet en faste tekniske installationer.
28. A. Maksimalværdien af støjniveauet om natten (kl. 22.00 - 07.00) må ikke overstige 55 dB (A) i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne

land.

29. A. I forbindelse med ensilering gives der dispensation til, at grænsen mellem aften og nat fastsættes til kl. 23 i maksimalt 30 dage om året. Indenfor de 30 dage kan grænseværdien i aftenperioden, lørdage kl. 14-18 og søn- og helligdage kl. 7-18 forhøjes med 5 dB(A). Beboerne på Sønderskiftevej 9 skal have besked senest dagen før de ensileres, såfremt der er behov for at anvende dispensationen.
30. A. Der skal føres en logbog, der dokumenterer dato og sluttidspunkt for hjemtransport og oplagring af ensilage. Logbogen skal kunne fremvises på forlangende.
31. A. Hvis kommunen finder det nødvendigt, skal ejer for egen regning lade udføre støjmålinger og/eller -beregninger af støjen fra husdyrbruget for at dokumentere, at støjgrænserne i ovennævnte vilkår er overholdt. Hvis grænserne konstateres overholdt, kan der højst pålægges ejer at få foretaget én støjmåling og eller -beregning om året. Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder udenfor husdyrbrugets grund og under de mest støjbelastede driftsforhold - eller efter anden aftale med kommunen." Målinger/beregninger skal foretages af et firma eller laboratorium, der er godkendt af Miljøstyrelsen til at udføre "Miljømåling – ekstern støj".
32. A. Levering/afhentning af flydende husdyrgødning til/fra den nye gyllebeholder (gylletank III jf. bilag 2) skal foregå ved beholderens sydligste ende, så støjen afskærmes mest mulig af gyllebeholderen mod de nærmeste nabobeboelser mod nord.

Støv

33. A. Driften af husdyrbrugets anlæg må ikke medføre væsentlige støvgener udenfor ejendommens eget areal.

Skadedyr

34. A. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.).
35. A. Der skal overalt på ejendommen udføres effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Lys

36. A. For at undgå lysgener skal lyset slukkes når det ikke er påkrævet for produktionen eller af dyrevelfærdsmæssige årsager.
37. A. Lyset i staldbygningerne skal i tidsrummet 22:00-06:00 slukkes eller sænkes til 25 lux med mindre der arbejdes i stalden.

Uheld

38. A. Beredskabsplanen, der fastlægger hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, skal revideres årligt og skal kunne forevises ved miljøtilsyn på ejendommen. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften.

Råvarer og hjælpestoffer

39. A. Ved håndtering af brændstof, smøremidler og kemikalier må der ikke opstå spild med deraf følgende risiko for forurening af jord og grundvand.
40. A. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund således at spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
41. A. Opbevaring af olier og kemikalier skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes forskrift for opbevaring af olie- og kemikalier.

Affald

42. A. Opbevaring af erhvervsaffald, herunder olie- og kemikalieaffald skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes Regulativ for erhvervsaffald.
43. A. Bortskaffelse af olie- og kemikalieaffald og øvrigt affald skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes til enhver tid gældende regulativer.

Ophør

44. A. Ved ophør af bedriften skal produktionsanlæg, husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt. Al miljøfarligt affald skal bortskaffes for egen regning efter den til enhver tid gældende lovgivning.

Udnyttelse og bortfald

En godkendelse efter §16a bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter, at godkendelsen er meddelt. Hvis en del af godkendelsen ikke er udnyttet, bortfalder godkendelsen for denne del.

Med udnyttet menes her, at byggeriet faktisk er afsluttet.

Hvis en godkendelse efterfølgende ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år. Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 % af det tilladte eller godkendte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 % af det mulige indenfor rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

Meddelelsespligt

Kommunens godkendelse gælder for det konkrete projekt. Husdyrbruget må ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt på en måde der indebærer for-

øget forurening før udvidelsen eller ændringen er godkendt. Hvis der sker ændringer i grundlaget for kommunens vurdering, skal der indsendes en ny ansøgning til kommunen. Dette gælder for eksempel ændringer i forhold til størrelsen af produktionsarealet, ændringer i dyretypen eller ændringer af staldsystem. Esbjerg Kommune skal have lejlighed til at vurdere, hvorvidt udvidelsen/ændringen kræver en ny godkendelse eller om udvidelsen/ændringen kan ske indenfor rammerne af denne godkendelse.

Øvrige forhold

Afgørelsen omfatter alene forholdet til husdyrbrugloven. Øvrige relevante godkendelser og tilladelser skal indhentes særskilt.

Etablering af nye bygninger med afledning af tagvand til faskine, må ikke ske, før der foreligger tilladelse til etablering af faskine. Der stilles vilkår herom.

Etablering af nye anlæg må ikke igangsættes, før der er givet en byggetilladelse fra Esbjerg Kommune. Visse anlæg kræver dog ikke byggetilladelse. Det anbefales at kontakte Byggeri, Esbjerg Kommune for afklaring heraf. Når anlæg er færdigetablet, skal dette meddeles til BBR på mail: plan-bbr@esbjerg.dk.

Terrænregulering kan kræve landzonetilladelse og i nogle tilfælde også tilladelse efter anden lovgivning. For eksempel fastsætter vandløbsloven, at der ikke uden tilladelse må ændres på vandets naturlige afløb til anden ejendom eller hindre det naturlige afløb af vand fra højere liggende ejendomme. Kontakt Byggeri, Esbjerg Kommune inden du terrænregulerer, for at få en vurdering af hvilke tilladelser der evt. kræves.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til de gældende regler i love og bekendtgørelser, uanset at de nævnte krav og regler kan være en skærpelse af denne godkendelses vilkår.

Offentliggørelse

Afgørelsen annonceres den 6. marts 2026 på Miljø- og Fødevareministeriets Digital MiljøAdministration (<https://dma.mst.dk>) og Esbjerg Kommunes hjemmeside (<https://www.esbjerg.dk/politik-og-demokrati/hoe-ringsportal>).

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber den 4. april 2026.

Klageberettigede er ansøger, Miljøministeren, Styrelsen for Patientsikkerhed, enhver der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald, samt foreninger og organisationer i det omfang de har klageret.

En klage skal indsendes via Klageportalen. Klageportalen kan findes via forsiden på www.naevneneshus.dk. Klageportalen ligger også på www.borger.dk og www.virk.dk.

Klagen sendes automatisk via Klageportalen til Esbjerg Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Esbjerg Kommune i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning via mail til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Nævnet afgør herefter, om du kan fritages for at bruge klageportalen.

Når man klager opkræves der et gebyr. Gebyret er 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen og tilbagebetales hvis:

- Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- Klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- Klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Afgørelsen kan desuden indbringes til prøvelse hos domstolene inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

Udnyttelse af godkendelsen

Ifølge husdyrbrugloven har en klage over miljøgodkendelsen som udgangspunkt ikke opsættende virkning. Det betyder, at miljøgodkendelsen kan udnyttes uanset eventuelle klager, men dette begrænser dog ikke Miljø- og Fødevareklagenævnets mulighed for at ændre eller ophæve Esbjerg Kommunes afgørelse. Det vil være Miljø- og Fødevareklagenævnet, som kan oplyse om hvorvidt en klage har opsættende virkning.

Kommunens vurdering og begrundelse for vilkår

Indledning

Husdyrbruget på Hillerupvej 50 har søgt en miljøgodkendelse efter husdyrbruglovens §16a.

Ansøgningen er indsendt via det it-baserede ansøgningssystem på husdyrgodkendelse.dk. Som en del af ansøgningen har ansøger udarbejdet en miljøkonsekvensrapport, der beskriver og vurderer husdyrbrugets påvirkninger af miljøet. Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som påvirkning af omboende og miljøet i bred forstand herunder natur og landskab.

Miljøkonsekvensrapporten er vedlagt som bilag 1.

Denne del af godkendelsen indeholder kommunens vurdering af ansøgningen og miljøkonsekvensrapporten og en begrundelse for de stillede vilkår.

Vurderingerne er foretaget med udgangspunkt i de beskyttelsesniveauer og retningslinjer, der er i husdyrbrugloven og tilhørende bekendtgørelser og vejledning³.

I forbindelse med behandlingen af ansøgningen har der været dialog med ansøger. I de tilfælde hvor Esbjerg Kommune supplerer ansøgers miljøvurdering eller hvor kommunens miljøvurdering er en anden end ansøgers vurdering, vil dette fremgå af nedenstående afsnit.

Generelle forhold

Godkendelsens omfang

Husdyrbruget søger om følgende:

- En udvidelse af produktionsarealet fra 4.647 m² til 8.541 m².
- Etablering af kalvestald.
- Etablering af plads til kalvehytter.
- Etablering af kostald (tidligere godkendt men ikke opført endnu).
- Etablering af gyllebeholder på 910 m² (tidligere godkendt men ikke opført endnu).
- Etablering af ensilagesiloer 1.200 m².
- Desuden sker der ændringer af staldgulv i flere stalde.

For at Esbjerg Kommune til enhver tid kan kontakte den ansvarlige for husdyrbruget, fastholdes vilkår stillet i godkendelse fra 2022 om, at ændringer i ejerforhold skal meddeles til Esbjerg Kommune.

Tidligere godkendelser

Husdyrbruget er miljøgodkendelse efter husdyrlovens §16a i juli 2022. Nærværende godkendelse meddeles som et tillæg til denne godkendelse.

³ Husdyrbrugloven (LBK nr. 1065 af 21. august 2025 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer); Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen (BEK nr. 1089 af 16. oktober 2024 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug); Husdyrgødningsbekendtgørelsen (BEK nr. 2243 af 29. november 2021 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning) samt Miljøstyrelsens digitale husdyrvejledning.

Samdrift med andre husdyrbrug

Af husdyrbrugloven fremgår det, at hvis et husdyrbrug er forureningsmæssigt og teknisk eller driftsmæssigt forbundet med et andet husdyrbrug, så skal husdyrbrugene godkendes samlet.

To husdyrbrug er forureningsmæssigt forbundne, hvis afstanden mellem husdyrbrugene er 100 meter eller derunder. Er afstanden mellem husdyrbrugene mere end 100 meter, er husdyrbrugene forureningsmæssigt forbundne, hvis afstanden mellem husdyrbrugene er lig med eller kortere end 50 pct. af den ukorrigerede geneafstand for lugt til beboelsesbygninger.

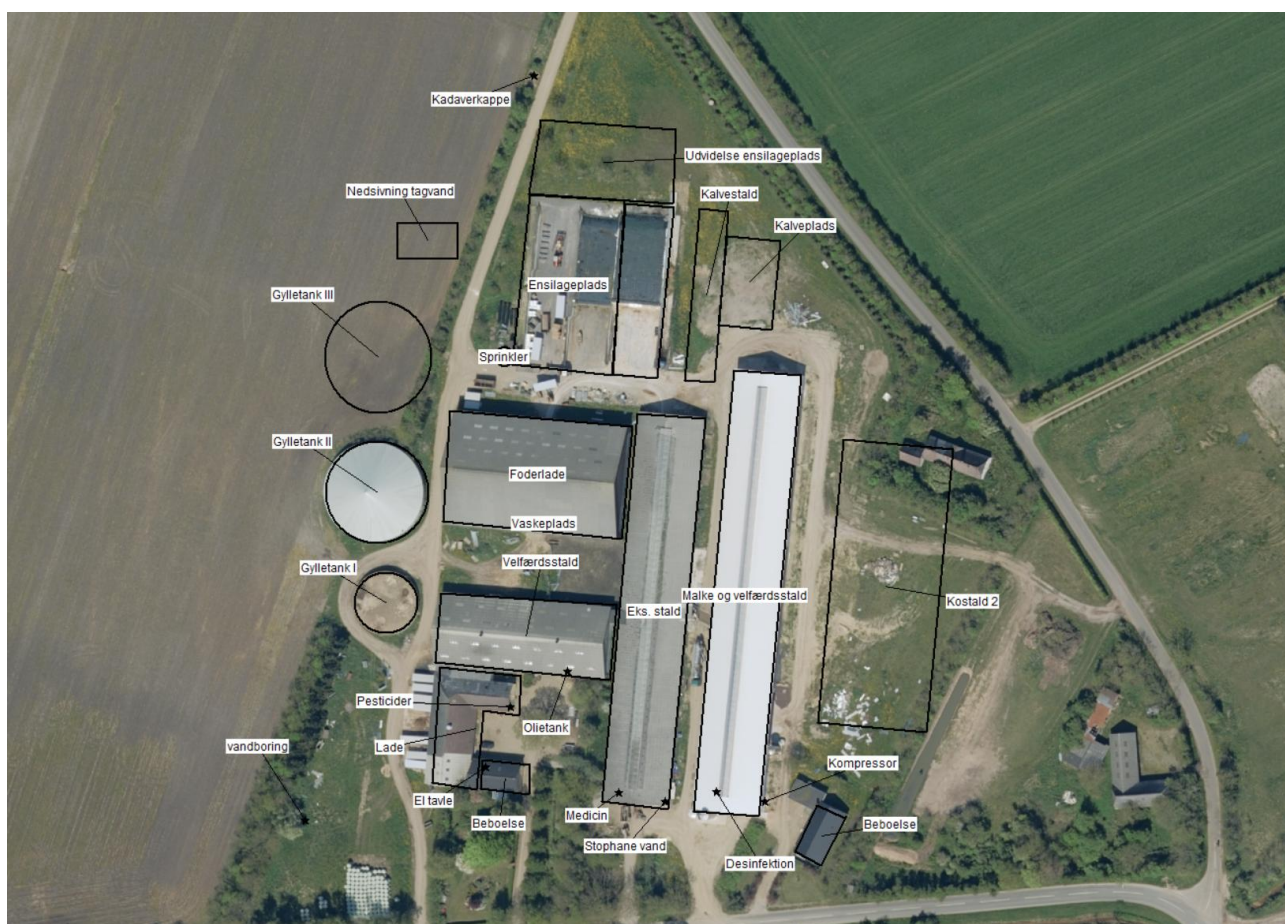
I miljøkonsekvensrapporten er det beskrevet, at husdyrbruget på Hillerupvej 50 ikke driver andre ejendomme.

Esbjerg Kommune meddeler således en særskilt miljøgodkendelse til husdyrproduktionen på Hillerupvej 50.

Husdyrbrugets indretning og drift

Driftsbygninger

Driftsbygningernes placering fremgår af nedenstående kort.

Kort 1: Situationsplan

Dyrehold, staldsystem og produktionsareal

I ansøgningen og miljøkonsekvensrapporten har ansøger redegjort for indretning og drift af de enkelte stalde. Der er angivet oplysninger om dyretype, staldsystem og produktionsareal.

Produktionsarealet defineres som det areal i stalden, hvor dyrene kan opholde sig og har mulighed for at afsætte gødning (dvs. arealer hvor dyrene kan stå, gå og ligge).

Af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fremgår det, at kommunen skal foretage en samlet vurdering af alle udvidelser foretaget indenfor de seneste 8 år.

Nudrift og 8 års drift:

I ansøgningen er nudrift og 8 års drift opgjort på baggrund af den hidtidige lovlige produktion på ejendommen på baggrund af følgende:

- Miljøgodkendelse efter §16a i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug. Afgørelsen er meddelt d. 21. juli 2022 (for så vidt angår nudriften).
- Miljøgodkendelse efter §12 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug. Første godkendelse er meddelt juli 2010 og derefter tillæg i december 2017 (8 års-driften angives jf. tillægget fra december 2017).

Esbjerg Kommune har gennemgået oplysningerne i ansøgningen og vurderer, at det angivne produktionsareal i nudrift og 8 års drift er korrekt. Produktionsarealet i nudrift og 8-års drift er angivet som nettoareal, dvs. at nakkebomsarealer og drikkekar er fraregnet.

Ansøgt drift:

Produktionsarealet i ansøgt drift er angivet som nettoareal.

Størrelsen af produktionsarealet, dyretyper og staldsystem danner grundlag for de beregninger, der foretages i ansøgningsskemaet. Der stilles derfor vilkår, der fastholder disse forudsætninger så det sikres, at miljøpåvirkningen fra ejendommen fastholdes på det niveau, der fremgår af ansøgningen.

Foder

Ved det ansøgte er den primære ændring af foderhåndteringen at eksisterende ensilagesiloer forlænges mod nord. Den øvrige håndtering af foder ændres ikke i forhold til hvad der er godkendt og beskrevet i godkendelsen fra 2022.

Det er kommunens vurdering, at opbevaringen af ensilage er tilstrækkelig reguleret ved reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen, og at der ikke er behov for at fastsætte yderligere vilkår.

Der er i tidligere godkendelse stillet vilkår om, at foderopbevaringen skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.

Husdyrgødning

I ansøgningen og miljøkonsekvensrapporten er der angivet oplysninger om gødningslagre og gødningstyper.

Typen af husdyrgødning og arealet af opbevaringslageret er væsentlige forudsætninger for beregninger i it-ansøgningen. I miljøgodkendelsen stilles der derfor vilkår, der fastholder forudsætningerne.

Der er to eksisterende gyllebeholdere på ejendommen. Den største af disse er forsynet med teltoverdækning. Der etableres yderligere en gyllebeholder og den forsynes også med teltoverdækning.

Overdækning af gyllebeholdere medvirker til en lavere ammoniakfordampning, og der stilles derfor vilkår om, at de ovennævnte gyllebeholdere skal forsynes med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle, og skader skal repareres.

Husdyrgødningsbekendtgørelsen fastsætter krav til husdyrbrugets opbevaringskapacitet så det sikres, at udbringning af gødning kan ske i overensstemmelse med udbringningsreglerne. Der fastsættes ikke yderligere vilkår hertil.

Husdyrbruget har pligt til at udarbejde en opdateret opgørelse over kapaciteten, når der foretages ændringer på husdyrbruget. Esbjerg Kommune har derfor i forbindelse med miljøtilsyn mulighed for at følge op på, at opbevaringskapaciteten er tilstrækkelig og at der foreligger en opdateret kapacitetsopgørelse baseret på det aktuelle dyrehold.

Oplag af kompost i marken skal ske i overensstemmelse med reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen, der bl.a. fastsætter krav til placering og overdækning af markstakke samt førelse af logbog. Oplag af kompost i marken vurderes at være tilstrækkelig reguleret ved reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen og der fastsættes ikke yderligere vilkår hertil.

Spildevand/restvand

Ansøger har redegjort for afløbsforhold i miljøkonsekvensrapporten.

Det vurderes, at den samlede håndtering af spildevand sker på forsvarlig vis og at husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering af spildevand/restvand er tilstrækkelige til at beskytte omgivelserne mod forurening fra spildevand.

Da der sker nybyggeri, stilles der vilkår om, at der skal indsendes en afløbsplan, der beskriver afløbsforholdene fra dette, når byggeriet er etableret.

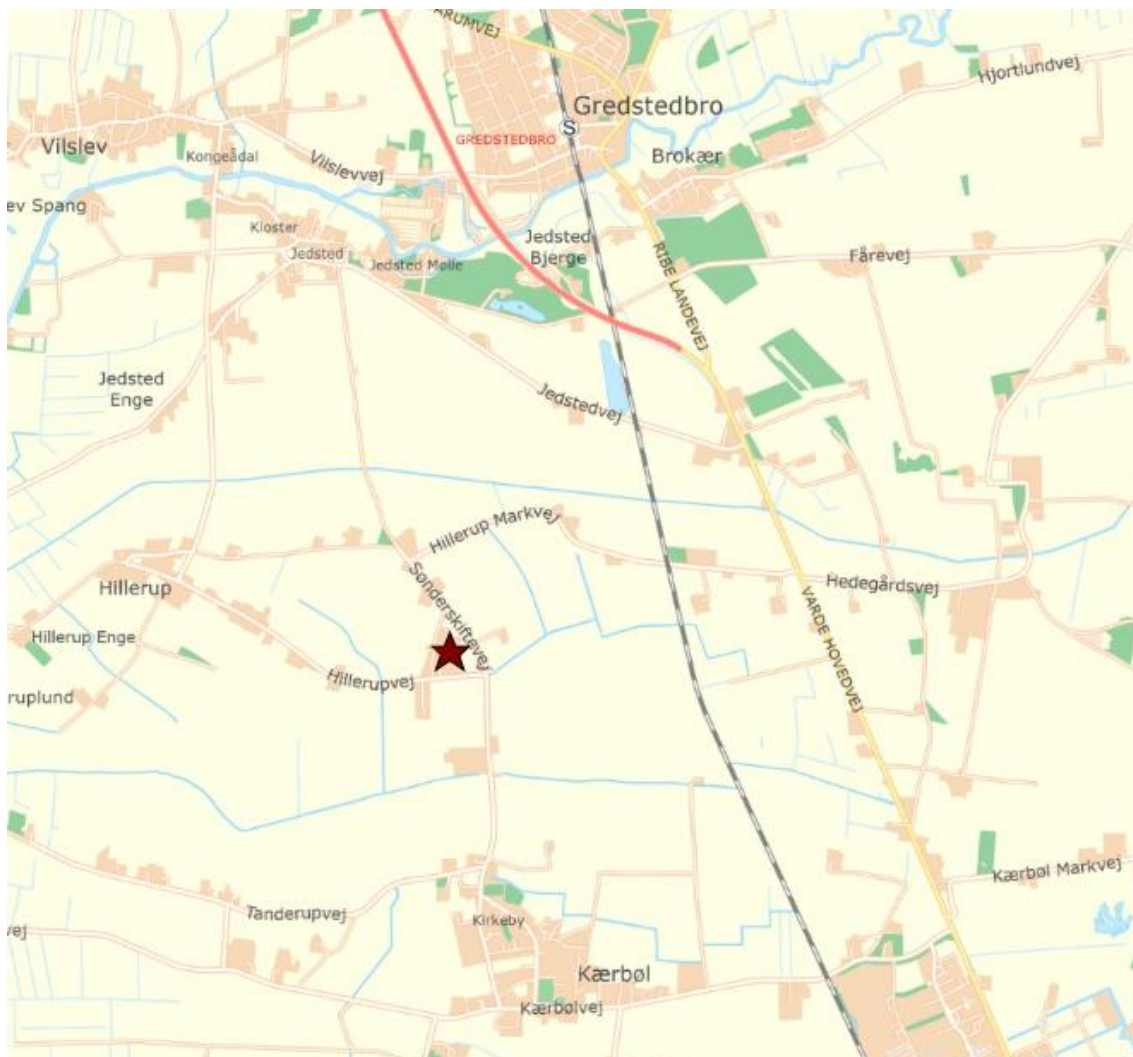
Tagvand ønskes nedsivet i faskine vest for anlægget. Der skal opnås tilladelse til nedsivning i faskine inden byggeriet etableres.

Husdyrbrugets beliggenhed

Faste afstandskrav og planmæssige forhold

Ansøger har i miljøkonsekvensrapporten beskrevet husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold.

Placeringen af husdyrbruget fremgår af kort 2.

Kort 2. Husdyrbrugets beliggenhed

Husdyrbrugloven fastsætter en række afstandskrav til husdyrbrugets beliggenhed.

Esbjerg Kommune har gennemgået ansøgers oplysninger og er enig med ansøger i, at de gældende afstandskrav er overholdt.

Supplerende til ansøgningsmaterialet anføres at der er ca. 28 meter til enkelt vand-indvindingsanlæg fra ny ensilageplads og ca. 31 m fra ny kalvestald.

Landskab og kulturmiljø

Bygningsmæssige ændringer på et husdyrbrug kan indvirke på den landskabelige oplevelse, såvel som på kulturmiljøet.

Ansøger har i miljøkonsekvensrapporten beskrevet og vurderet påvirkningen af landskabet.

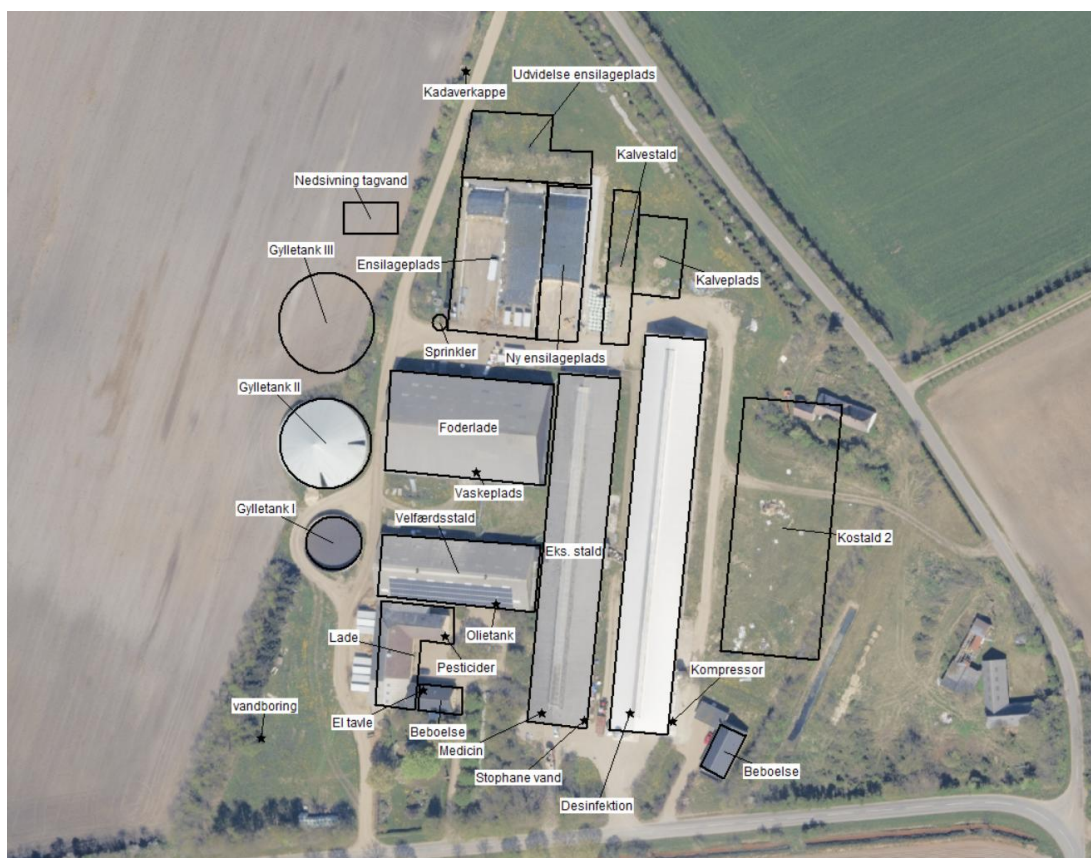
Esbjerg Kommune har valgt at uddybe ansøgers vurdering. I forbindelse med vurderingen skal der foretages en afvejning af på den ene side placeringen af det ønskede byggeri og nødvendigheden for det pågældende husdyrbrug overfor på den anden side de landskabelige hensyn i området.

I den oprindelig godkendelse fra 2022 som denne afgørelse er et tillæg til er der en detaljeret gennemgang af byggeriets landskabelige påvirkning. Der er ligeledes stillet vilkår der sikrer at den landskabelig påvirkning ikke vil være væsentlig. Disse vilkår fastholdes.

Det ansøgte er i det væsentlige identisk med det der blev godkendt i 2022, dog er der følgende ændringer:

- Kalvestald
- Kalveplads
- Ensilagesiloer

Ovennævnte placeres jf. nedenstående kort (i den nordlige del af byggefeltet) og udgøres af forholdsvis små og lave konstruktioner.

Kort 3: placering af nye bygninger

De nye konstruktioner er alle placeret i forbindelse med eksisterende konstruktioner der enten er samme størrelse/højde eller større/højere. Desuden er der hegn hele vejen rundt om byggefeltet.

Det vurderes derfor at de nye konstruktioner i det væsentlige ikke vil kunne ses og i praksis ikke vil føre til nogen påvirkning af det omgivende landskab. Ud over de vilkår der er stillet i godkendelsen fra 2022 stilles der ikke yderligere vilkår.

Husdyrbrugets påvirkning af omgivelserne

Ammoniakpåvirkning af naturområder og beskyttede arter

Der sker en ammoniakemission fra husdyrbrugets stalde og lagre af husdyrgødning, som kan påvirke den omkringliggende natur med dens bestande af vilde planter og dyr samt deres levesteder.

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der fastlagt et beskyttelsesniveau for hvor meget ammoniak der må udledes til naturområder (kategori 1-3 natur). Ifølge klagenævnets praksis er dette beskyttelsesniveau tilstrækkeligt til at sikre beskyttelsen af omkringliggende naturområder⁴.

Der skal også foretages en vurdering af, om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke internationale naturområder eller yngle og rasteområder for bilag IV-arter⁵.

Ansøger har i miljøkonsekvensrapporten beskrevet og vurderet påvirkningen af naturområder. Esbjerg Kommune har valgt at supplere ansøgers vurdering. Esbjerg Kommune har desuden gennemgået beregningerne i it-ansøgningen. Hvor det er vurderet at være relevant, har Esbjerg Kommune suppleret beregningerne med nye punkter eller korrigeret oplysninger om kumulation eller angivelse af ruheder.

Ammoniakemission

I ansøgningen beregnes ammoniakemissionen fra husdyrbruget. Beregningerne viser, at ammoniakemissionen øges fra 2.798,3 kg NH₃/år (8 årsdrift) til 8183,7 kg NH₃/år (ansøgt drift).

Emission i nudrift (4942,7 kg NH₃/år) er mindre end 8 årsdriften, der tages dog udgangspunkt i 8 årsdriften så det sikres at der er tale om worst case betragtning.

Naturområder omkring husdyrbruget

Der ligger ganske få beskyttede naturområder omkring ejendommens anlæg. Ud fra den beregnede deposition på arealer op til 2.500 m væk er det vurderet, at depositionen på naturområder længere væk vil være meget lille, og derfor som hovedregel ikke vil kunne medføre væsentlig påvirkning af naturområderne.

Repræsentative naturområder og øvrige beskyttelsesinteresser ses på nedenstående kort. De enkelte naturområder er nummereret med et tal.

⁴ For eksempel MNK-132-00091 og MKN-132-00109

⁵ Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter med senere ændringer.

Kort 4: Anlægget med nummererede naturpunkter. Cirklen viser den afstand der er beregnet til.

I tabel 1 ses en oversigt over naturpunkterne med angivelse af relevante data.

Tabel 1 ses en oversigt over naturpunkterne med angivelse af relevante data:

Kategori natur						
Naturpunkt		Merbelastning (kg N/ha/år)	Totalbelastning (kg N/ha/år)	Natur-kategori	Kumulation (Antal andre husdyrbrug der bidrager)	Beskyttelsesniveau
1	mose	0,1	0,2	3	Ej relevant	Kan sikres mod merbelastning over 1,0 kg N/ha/år.
2	Overdrev	0,1	0,1	3	Ej relevant	Kan sikres mod merbelastning over 1,0 kg N/ha/år.

Bilag IV arter						
Naturpunkt / art		Merbelastning (kg N/ha/år)	Totalbelastning (kg N/ha/år)	Note		
3	Grøn kølle-guldsmed	0,0	0,0	Observeret ved Kongeåen. Ynglested vurderes at være å løbet.		

Internationale naturbeskyttelsesområder						
Navn/nr. på int. naturområde		Merbelastning (kg N/ha/år)	Totalbelastning (kg N/ha/år)	Note		
Habitatområde nr. 80 - Kongeåen		0,0	0,0	Placeret ved punktet 3.		

Tabel 1. Naturpunkter med beregnet ammoniakbelastning.

Beskyttelsesniveau for kategori 1-3 natur

Som det fremgår af tabellen herover, er beskyttelsesniveauet for kategori 3 natur overholdt.

Som det fremgår af tabellen herover, er der ingen kategori 1-2 natur omkring anlægget. Beskyttelsesniveauet for kategori 1-2 natur er derfor overholdt.

Naturområder der ikke er omfattet af husdyrbruglovens kategori 1-3

Husdyrbruglovens kategori 1-3 omfatter langt de fleste beskyttede naturområder. Dog er moser, som ligger i Natura 2000, samt enge, søer og strandenge ikke omfattet. Esbjerg Kommune vurderer, at der i den konkrete sag ikke er nogen af de nævnte lokaliteter, der modtager belastninger i en størrelsesorden, der vil føre til tilstandsændring.

Bilag IV-arter

Af habitatdirektivets bilag IV fremgår en række særlige dyre- og plantearter, der kræver streng beskyttelse. Ifølge klagenævnspraksis skal påvirkningen af bilag IV-arter vurderes ud fra anlæggets påvirkning af omgivelserne.

Ud fra det konkrete og generelle kendskab til bilag IV arternes forekomst i Esbjerg Kommune vurderes det, at der i lokalområdet kan forekomme følgende bilag IV-arter: grøn mosaikguldsmed, grøn kølleguldsmed, birkemus, markfirben, stor vandsalamander, løgfrø, strandtudse, spidssnudet frø, odder, snæbel og af flagermus følgende arter vand-, frynse-, trolde-, dværg-, pipistrel-, brun-, syd-, skimmel- og langøret flagermus.

På baggrund af kommunens konkrete viden om de enkelte arters yngle- og rasteområder samt den generelle viden om, hvor arterne findes og hvilke aktiviteter, der kan komme i konflikt med hensynet til deres beskyttelse jf. DMUs Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV⁶, vurderes det, at yngle- eller rastesteder for bilag IV arterne omkring anlægget ikke påvirkes i en grad, der kan forventes at tilsidesætte beskyttelsen af disse, da anlægget ikke direkte eller indirekte via kvælstofdepositionen fra anlægget vil kunne påvirke yngle- og rasteområder væsentligt.

Internationale naturbeskyttelsesområder

Jævnfør habitatdirektivet er der pligt til at vurdere påvirkningen af internationale naturbeskyttelsesområder. Afgørelsen gives med afsæt i det beskyttelsesniveau, der er fastlagt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Overholder husdyrbruget beskyttelsesniveauet, vil det jf. principiel klagenævnsafgørelse (NMK-132-00109) som altovervejende hovedregel medføre, at husdyrbrugets ammoniakpåvirkning af omgivende Natura 2000-områder er uvæsentlig.

I den konkrete sag er beskyttelsesniveauet overholdt og der er ikke særlige forhold, som skulle betinge en afvigelse herfra.

Samlet vurdering

Samlet set vurderer Esbjerg Kommune, at afgørelsen ikke vil tilsidesætte beskyttelsen af omgivende lokale, regionale eller internationale naturområder eller beskyttede arter og at der derfor ikke er behov for at stille skærpede vilkår for at begrænse kvælstofemissionen fra anlægget.

⁶ Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007. Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV⁶ – til brug i administration og planlægning og Del 2 – Odder og flagermus nr. 603 fra 2024.

Lugt

Enhver husdyrproduktion giver anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser. Hvor stort et område der påvirkes af lugt, afhænger af hvor stort et produktionsareal der er på ejendommen og hvilken dyreart der er tale om.

Lugt stammer primært fra staldene. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med pumpning, omrøring og udbringning af husdyrgødning.

Beskyttelsesniveau for lugt

Lugtgener fra stalden vurderes på grundlag af det beskyttelsesniveau for lugt, som er fastlagt i husdyrlovgivningen. Hvis beskyttelsesniveauet for lugt er overholdt, vurderes husdyrbruget som udgangspunkt ikke at give anledning til væsentlige lugtgener.

Husdyrbruget skal overholde bestemte lugtgeneafstande. Geneafstanden er fastsat under hensyntagen til forskellige områders følsomhed overfor lugt. For eksempel vil beboere i landområder med tilknytning til landbrugserhverv oftest have en højere tolerancetærskel overfor lugt end beboere i byområder.

Geneafstanden beskriver den afstand, som der minimum skal være fra husdyrbruget til nabobeboelse, samlet bebyggelse og til byzone. Beboelsesejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af beskyttelsesniveauet for lugt.

Geneafstanden afsættes normalt i centrum af stalden. Hvis der i ansøgningen er flere staldafsnit, der hver bidrager med lugt, beregner ansøgningssystemet en vægtes gennemsnitsafstand, som tager hensyn til lugten fra de enkelte stalde og staldenes indbyrdes placering. For at beskyttelsesniveauet er overholdt, skal den vægtede gennemsnitsafstand være større end den korrigerede geneafstand.

Geneafstanden beregnes i ansøgningssystemet. I beregningerne korrigeres der for vindretning og påvirkning fra andre husdyrbrug i det omfang det er relevant.

Af miljøkonsekvensrapporten fremgår lugtberegningerne og det er vurderet, at beskyttelsesniveauet for lugt er overholdt.

Esbjerg Kommune har gennemgået lugtberegningerne.

Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt er udpeget som Sønderskiftevej 4. Nærmeste samlede bebyggelse er Hillerupvej 73, mens nærmeste byzone er Nørre Farup. Esbjerg Kommuner vurderer, at udpegningerne er korrekte. Der vurderes også at være angivet korrekte oplysninger om andre husdyrbrug (kumulation).

Esbjerg Kommune er derfor enig med ansøger i, at beskyttelsesniveauet for lugt er overholdt, og at husdyrbruget derfor ikke forventes at give anledning til væsentlige lugtgener for omkringboende.

Lugt vil kunne registreres udenfor geneafstanden, men i en grad, så man ikke vil karakterisere det som væsentlig generende.

Der er i godkendelsen fra juli 2022 stillet vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til væsentlige lugtgener og at der skal opretholdes en god staldhygiejne, da dette er en forudsætning for de beregnede geneafstande.

Lugt fra gyllebeholdere og håndtering af gødning

Der kan opstå lugtgener i forbindelse med omrøring og pumpning af gylle og når der håndteres fast husdyrgødning.

I miljøkonsekvensrapporten er gødningshåndteringen beskrevet.

Håndtering af husdyrgødning reguleres af husdyrgødningsbekendtgørelsen. For yderligere at imødegå uheld ved håndtering og pumpning af gylle inklusive påfyldning af gyllevogne, er der i godkendelsen fra juli 2022 stillet regulerende vilkår til dette. Det vurderes, at det ikke er relevant at stille skærpede krav til tidsrum for pumpning og omrøring af gylle, da der ikke er naboer i umiddelbar nærhed af bedriften. Se dog også afsnittet om støj.

Transporter

Udgangspunktet er, at færdsel på offentlig vej alene reguleres af politiet efter færdselslovens regler. I en godkendelse kan der derfor primært stilles vilkår til hvilke af ejendommens adgangsveje, der skal anvendes ved transport til og fra bedriften og at til- og frakørsel skal ske på bestemte tidspunkter.

Spørgsmål om f.eks. belastning af det lokale vejnet reguleres ikke af husdyrgodkendelsesloven, men af den relevante vejlovgivning og afgøres af de relevante vejmyndigheder.

I miljøkonsekvensrapporten har ansøger beskrevet antal transporter i nudrift og an søgt drift. Der er også en beskrivelse af til- og frakørselsforhold.

Antallet og beskaffenhed af transporter ændres ikke ved det ansøgte i forhold til det der allerede er godkendt i den eksisterende godkendelse fra juli 2022. Vurdering og vilkår i godkendelsen fra juli 2022 fastholdes.

Rystelser

På et husdyrbrug er det primært transporter der kan give anledning til rystelser. I miljøkonsekvensrapporten har ansøger beskrevet rystelser.

Esbjerg Kommune er enig med ansøger i, at rystelser i forbindelse med driften af husdyrbruget ikke giver anledning til gener for omgivelserne.

Støj

De væsentligste støjklender på et husdyrbrug er malke- og køleanlæg, pumper, ventilation, ensilering, foderblanding, intern transporter, korntørring og lignende.

I miljøkonsekvensrapporten har ansøger beskrevet de forskellige støjklender på husdyrbruget, med angivelse af hvornår og hvor længe støjklenderne er i drift.

Esbjerg Kommune har i forbindelse med den oprindelige godkendelse fra juli 2022 stillet detaljerede vilkår for støj på baggrund af en konkret vurdering af støjemissionen fra anlægget. Det ansøgte vurderes ikke at ændre væsentligt på forudsætningerne og de stillede vilkår fastholdes, der stilles derfor ikke yderligere vilkår.

Støv, fluer og skadedyr

Støv

I miljøkonsekvensrapporten har ansøger redegjort for støvgener.

Esbjerg Kommune er enig i ansøgers vurdering af, at husdyrbruget kan drives uden at medføre væsentlige støvgener. I vurderingen er der lagt vægt på afstanden til naboer og transportvejenes placering.

For at sikre, at tilsynsmyndigheden kan håndhæve støvgener, er der i godkendelsen fra juli 2022 stillet vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til støvgener, som tilsynsmyndigheden finder væsentlige.

Fluer og skadedyr

I miljøkonsekvensrapporten har ansøger redegjort for bekæmpelsen af fluer og skadedyr.

Esbjerg Kommuner vurderer, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende. Der er i godkendelsen fra juli 2022 stillet vilkår om, at fluer og skadedyr skal bekæmpes i overensstemmelse med retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Som nævnt under afsnit vedrørende foder er der i godkendelsen fra juli 2022 stillet vilkår om opbevaring af foder i relation til risiko for tilhold af skadedyr. Desuden blev der stillet generelle vilkår om, at husdyrbruget og dets omgivelser skal renholdes så det ikke giver anledning til gener for omgivelserne.

Lys

I miljøkonsekvensrapporten har ansøger redegjort for belysning.

Det vurderes, at husdyrbruget kan drives, uden at det medfører væsentlig lyspåvirkning af omgivelserne. Der er i godkendelsen fra juli 2022 stillet vilkår om, at lys skal være slukket, når det ikke er påkrævet af produktionsmæssige eller dyrevelfærdsmæssige årsager.

Driftsforstyrrelser og uheld

Mulige uheld kan være udslip af gylle fra gylletanken, spild af olie- og kemikalier, brand på ejendommen og utilsigtet pumpning af gylle.

Ansøger har redegjort for forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger i miljøkonsekvensrapporten.

Esbjerg Kommune har valgt at supplere ansøgers vurdering med følgende: Ifølge gældende regler skal gyllebeholdere hvert 10. år kontrolleres af en autoriseret kontrollant. Reglerne om beholderkontrol er med til at sikre, at der med faste intervaller foretages en vurdering af gyllebeholderens styrke og tæthed, for at minimere risikoen for uheld.

Gyllebeholderne på Hillerupvej 50 er beliggende i en afstand af mindst 115 m fra Hillerup Markkanal.

I husdyrgødningsbekendtgørelsen er der fastsat en række krav til sikring af gyllebeholdere. Beholdere beliggende nærmere end 100 meter fra et vandløb eller en sø (>100 m²) skal jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen have etableret et alarmsystem, som kan registrere pludselige fald af overfladen i beholderen og meddele dette elektronisk til driftsherren.

Beholdere der samtidig er beliggende i et risikoområde, skal desuden have etableret en beholderbarriere, evt. i form af jordvold, der mindst kan tilbageholde den del af beholderens indhold, der er beliggende over terræn. Jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen defineres et risikoområde som et område, hvor terrænet skråner med en gennemsnitlig hældning på mere end 6 grader fra beholderen mod vandløbet.

Da gyllebeholdere på Hillerupvej 50 er beliggende mere end 100 m fra Hillerup Markkanal og da terrænet ikke hælder mere end 6 grader er der i husdyrgødningsbekendtgørelsen ikke fastsat særlige krav til sikring af gyllebeholdere.

På baggrund af beholdernes beliggenhed og terrænforhold vurderer Esbjerg Kommune, at husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering af husdyrgødning er tilstrækkelige til at imødegå forurening i forbindelse med et eventuelt gylleudslip og at der i det konkrete tilfælde ikke er behov for at skærpe husdyrbekendtgørelsens regler for sikring af gyllebeholdere. Dog stilles der i miljøgodkendelsen vilkår om, at pumpning af gylle skal foregå under opsyn.

For at imødegå uheld, er der i godkendelsen fra juli 2022 stillet vilkår til håndtering og opbevaring af olier og kemikalier og affald herfra, samt til tankning på tæt bund.

Husdyrbruget har udarbejdet en beredskabsplan, der beskriver hvornår og hvordan der skal reageres. Der er i godkendelsen fra juli 2022 stillet vilkår om, at beredskabsplanen skal revideres årligt, at planen skal kunne forevises tilsynsmyndigheden på forlangende, og at planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte.

For at minimere uheld ved ophør af driften af husdyrproduktionen, er der i godkendelsen fra juli 2022 stillet vilkår om tømning og rengøring af produktionsanlæg, gødningsopbevaringsanlæg m.m. samt bortskaffelse af affald.

På baggrund af ovennævnte beskrivelse og de stillede vilkår vurderes det, at husdyrbruget har taget de nødvendige foranstaltninger til at imødekomme uheld og unormale driftsforstyrrelser.

Ressourcer, affald og døde dyr

Ressourcer

Husdyrbrugets brug af ressourcer er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten.

Det er Esbjerg Kommunes vurdering, at husdyrbrugets drift ikke adskiller sig væsentlig fra lignende bedrifter, og at der ikke forekommer særligt ressourceforbrugende aktiviteter på ejendommen. Ressourceforbruget forventes ikke at have en væsentlig indvirkning på miljøet.

Olietanke er omfattet i olietankbekendtgørelsen⁷ og der stilles ikke særskilte vilkår hertil.

Affald

Opbevaring og bortskaffelse af de forskellige affaldsfraktioner er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten.

⁷ Bekendtgørelse nr. 1257 af 27. november 2019 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines.

Affaldet skal kildesorteres, og genbrugeligt affald må således ikke bortskaffes sammen med f.eks. forbrændingseget affald.

På baggrund af beskrivelsen i miljøkonsekvensrapporten vurderer Esbjerg Kommune, at affald ikke vil have en væsentlig betydning for omgivelserne og miljøet hvis affald opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes affaldsregulativer (husholdningsaffald/erhvervsaffald).

Der er i godkendelsen fra juli 2022 stillet vilkår om, at husdyrbrugets affald skal bortskaffes i henhold til Esbjerg Kommunes gældende regulativer, ligesom der stilles vilkår til opbevaring og håndtering af olie- og kemikalieaffald.

Opbevaring af døde dyr er reguleret efter reglerne i bekendtgørelse om opbevaring af døde produktionsdyr⁸.

Bedst tilgængelige teknik (BAT)

Hvis ammoniakemissionen fra husdyrbruget er på mere end 750 kg NH₃-N/år, skal kommunen i forbindelse med miljøgodkendelsen sikre sig, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget (stald og lager) er reduceret til et niveau, der svarer til det niveau for emission, der kan nås ved at anvende "bedst tilgængelig teknik (BAT)".

Den maksimale emission fastlægges på baggrund af reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og beregningerne sker via ansøgningssystemet. Det er op til det enkelte husdyrbrug at beslutte, hvilke virkemidler der tages i brug for at opfylde kravet til maksimal emission. Det er dog et krav, at de anvendte virkemidler er anført på Miljøstyrelsens teknologiliste.

I miljøkonsekvensrapporten er der redegjort for, at BAT emissionsniveauet er overholdt.

Esbjerg Kommune har gennemgået beregningerne og vurderer, at det er de korrekte forudsætninger der ligger til grund for beregningerne. Esbjerg Kommune er således enig med ansøger i, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget er reduceret til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

De virkemidler der kan anvendes til at reducere ammoniakemissionen er knyttet til valg af staldsystem/-teknologi og opbevaring af husdyrgødning. I den konkrete ansøgning anvendes følgende virkemidler:

- Der anvendes overdækning af gyllebeholdere og fast drænet gulv for at reducere ammoniakfordampningen.

Samlet vurdering af anvendelse af "bedst tilgængelige teknologi"

Samlet set vurderer Esbjerg Kommune, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknologi for alle de ovennævnte punkter.

⁸ Bekendtgørelse nr. 558 af 01.06.2011 om opbevaring af døde produktionsdyr

Alternative muligheder

Husdyrbruget har anført begrundelse i forhold til alternativer i godkendelsen fra juli 2022. Projektet i godkendelsen fra juli 2022 er i det væsentlige identisk med det foreliggende, hvorfor det vurderes at betragtningerne om alternativer stadig er relevante. Betragtninger fremgår i kursiv herunder:

Husdyrbruget har i forbindelse med ansøgningen om miljøgodkendelse vurderet på alternativer indenfor ammoniakreduktion og lugtreduktion. Produktionen lever op til Miljøstyrelsens fastsatte afskæringskriterier for lugt og ammoniak, herunder det vejledende BAT niveau for ammoniak. Det er derfor vurderet at investering i yderligere emissionsreducerende teknologi som luftrensning eller forsuring ikke vil være et proportionalt tiltag, og disse er derfor udeladt.

Der er tidligere givet miljøgodkendelse til at opføre et tilsvarende projekt vest for ejendommen. Det er dog vurderet at den nu ansøgte placering er bedre for produktionssammenhængen og logistikken på ejendommen. Ligeledes er den nu ansøgte placering bedre i forhold til landskabelige forhold. Udover den tidligere godkendte placering og den nu ansøgte, vurderes der ikke at være yderligere alternativer.

Samlet vurdering

Husdyrbrugets væsentlige direkte og indirekte påvirkning af miljøet er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten.

Det er Esbjerg Kommunes vurdering, at det ansøgte, ikke vil medføre en væsentlig virkning på miljøet herunder navnlig i forhold til:

- landskabelige værdier
- natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbar over for næringsstofpåvirkning
- jord, grundvand og overfladevand
- lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Høring af udkast til afgørelse

I forbindelse med den offentlige høring i 14 dage er der ikke kommet bemærkninger.

Bilag 1: Miljøkonsekvensrapport

Esbjerg
Kommune

Torvegade 74, 6700 Esbjerg
Tlf: 7616 1616 - Fax: 7616 0969
miljo@esbjergkommune.dk
www.esbjergkommune.dk

Esbjerg Kommune
Foto: Torben Meyer

**Ansøgning om tillæg til
miljøgodkendelse
for**

Kvægholdet

Hillerupvej 50

6760 Ribe

A. Oplysninger om ejer og ejerforhold

Husdyrbrugets adresse	Hillerupvej 50
CVR-nummer	12995849
CHR-nummer	43247
Kommune	Esbjerg Kommune
Ejendomsnummer	10187355
Matrikel-nr.	50m, Jedsted By, Vilslev
Ansøger og ejer	Søren Madsen Hillerupvej 50 6760 Ribe Mobil: 51788242 Mail: madsen-01992@hotmail.com
Kontaktperson på miljösaen:	Søren Madsen Mobil: 51788242 Mail: madsen-01992@hotmail.com
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	Ingen
Biaktiviteter	Ingen
Ansøgningsskema	253118
Repræsentant	Miljø & Natur Landbrugsrådgivning Kirkevej 26, 9330 Dronninglund CVR 25914562 Jakob Altenborg jakob@miljoeognatur.dk, mobil 26259791

Forord

Denne ansøgning er udarbejdet i forbindelse med tillæg til godkendelsen af kreaturholdet på Hillerupvej 50 i Esbjerg Kommune, hvor formålet er at vurdere de miljømæssige påvirkninger af produktionen.

Rapporten har til hensigt at give et fagligt og helhedsorienteret overblik over projektets konsekvenser for miljøet og omgivelserne. Den danner grundlag for en oplyst myndighedsbehandling og offentlig dialog i henhold til Miljøvurderingsloven og gældende lovgivning på husdyrområdet.

Projektet indebærer en godkendelse af ny bygning til kalve, ny plads til kalve og udvidelse af ensilagepladsen. Desuden ændres der lidt i staldsystemerne i eksisterende stalde. Der er fokus på at forene moderne, effektiv husdyrproduktion med hensynet til miljø, natur og naboer.

Absøgningens vurderinger omfatter blandt andet emissioner til luft og vand, påvirkninger af natur, støjforhold, lugt og landskabelige hensyn. Derudover er der lagt vægt på at beskrive afværgeforanstaltninger, som skal sikre, at påvirkningerne minimeres mest muligt.

Det er vores håb, at rapporten vil bidrage til en gennemsigtig og kvalificeret vurdering af projektets miljømæssige aspekter og samtidig fremme dialogen med både myndigheder og lokalsamfund.

Udvidelsen medfører ikke i sig selv krav om miljøkonsekvensrapport og derfor at miljøkonsekvensrapporten i gældende godkendelse fortsat gældende.

Ikke teknisk resumé

Ansøger (ejer) søger om tilladelse til at bygge en ny stald til kalve og en ny plads til kalvehytter på Hillerupvej 50, 6760 Ribe. Derudover ønskes tilladelse til udvidelse af ensilagepladsen med cirka 1200 m². I den eksisterende malke og velfærdsstald ønskes det muligt at ændre dybstrøelsen til sengestald med fast drænet gulv og tilsvarende ønskes det tilladt at ændre en del af sengestalden i kostalden til dybstrøelse. Den tilladte Kostald 2 ønskes videreført.

Ejendommen er beliggende i landzonen, ca. 2200 m syd for Gredstedbro som er den nærmeste byzone i området. Der er ca. 800 m til Hillerup som er nærmeste samlede bebyggelse. Nærmeste nabo ligger i en afstand af ca. 300 m.

Lugtemissionerne i forhold til byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig er overholdt.

Der er i godkendelsen beskrevet forhold som støv, skadedyr, affald, lys og indkørselsforhold og hvorledes man vil sikre, at det ikke giver problemer i forhold til omkringboende. Der er ikke tale om udvidelse af produktionen i forhold til den nuværende produktion, men derimod en optimering af forholdene for de mindste kalve. I forhold til de hensyn der tages i forhold til naboer og miljø, skønnes det ikke at give anledning til øgede gener for omkringboende.

Beregningerne er foretaget, så der tages højde for de værste tænkelige emissioner af ammoniak og lugt ved evt. ændringer i staldene. For husdyrbruget er der krav om at anvende den bedst tilgængelige teknik i forhold til at begrænse ammoniakfordampningen. Dette er i lovgivningen omsat til et bestemt krav til mængden af ammoniak, der må komme fra husdyrbruget.

Beregningerne viser, at hverken natur beskyttet efter danske nationale regler eller efter EU-regler, vil modtage mere ammoniak end de grænser, der er sat herfor i lovgivningen. Grænserne er langt fra nået.

A. Oplysninger om ejer og ejerforhold	2
Forord	3
Ikke teknisk resumé	4
B. Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte	6
Tidligere godkendelser	6
Biaktiviteter	6
B.1 Indretning og drift af anlæg mm.	6
Opbevaring og håndtering af husdyrgødning	7
B.2 Anlægsarbejder, bygningsændringer mm.	8
B.3 Forhold til andre husdyrbrug	8
B.4 Beliggenhed og omgivelser	9
Landskabs og planmæssige forhold	10
B.5 Ammoniakemission	11
Natur	11
B.6 Lugtemission	15
B.7 Emissioner og genepåvirkninger	16
Støj	16
Rystelser	18
Lys	19
Fluer og skadedyr	19
Støv	19
Transport	20
Egenkontrol	22
Risici og håndtering	23
B.8 Affaldsproduktion og ressourceforbrug	24
Fast affald	25
Døde dyr	26
Spildevandsmængde	26
Energiforbrug	28
Vandforbrug	28
Reststoffer	28
Foder	29
B.9 Valg af BAT	29
B.10 Grænseoverskridende virkninger	30
Appendix 1	31

B. Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte

Der søges om tilladelse til at etablere en ny kalvestald på 580 m², en plads til kalve på 544 m² samt en udvidelse af ensilagepladsen med 1200 m². Derudover ønsker ansøger mulighed for eventuelt at ændre dybstrøelsessektionen i Malke og Velfærdsstald til sengestald med fast drænet gulv og ændre et tilsvarende areal i Kostald til dybstrøelse.

Ansøgningen søges i henhold til § 16a stk. 4.

Tidligere godkendelser

Juli 2010 – Miljøgodkendelse

December 2017 – Tillæg til miljøgodkendelse

Juli 2022 - §16a godkendelse

Biaktiviteter

Ingen

B.1 Indretning og drift af anlæg mm.

Der er tale om en ejendom med malkekøer. Produktionsarealet udgør samlet 8541 m² nettoareal til kreaturer. Alle stalde er indrettet med enten fast drænet gulv, sengestald med spalter eller dybstrøelse.

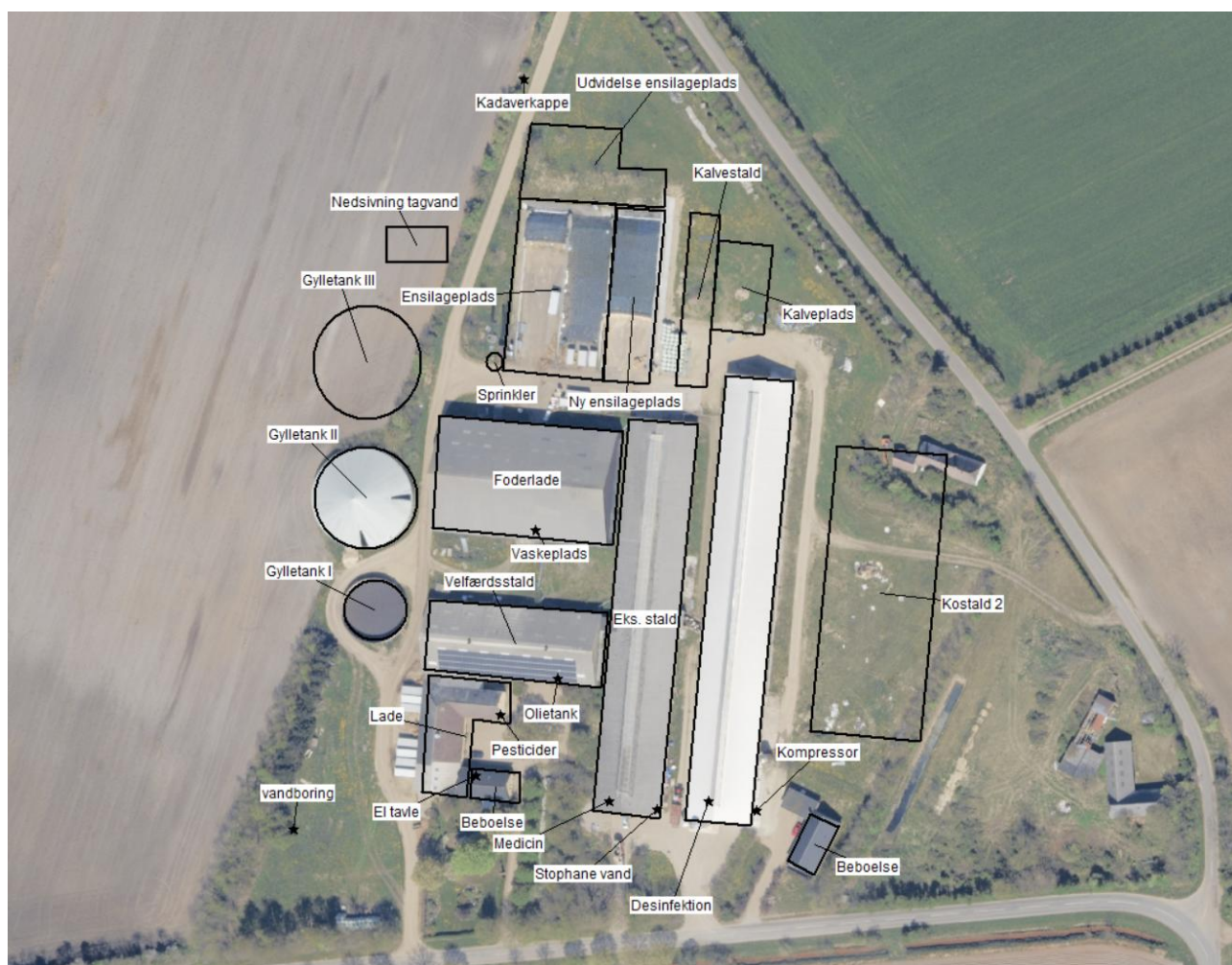
De enkelte staldafsnit er opdelt og opmålt efter om afsnittet er adskilt forureningsmæssigt fra andre afsnit. Herefter er anvendt staldenes nettoareal. Nettoarealerne er beregnet ud fra konkrete tegninger. Se appendix 1 for yderligere vedr. arealet i nudrift.

Nedenstående skema viser nettoarealet.

Stald navn	Dyretype og staldsystem	Areal ansøgt (m ²)	Areal Nudrift (m ²)	Areal 8-årsdrift (m ²)
Kostald	Køer	1504	2060	1748
	Sengestald med spalter Dybstrøelse	580	24	24
Velfærdsstald	Køer	332	332	120**
	Dybstrøelse Kalve	375	375	375
Malke og velfærdsstald	Køer	1656	1075	
	Sengestald med spalter Dybstrøelse		581	
Plads Kalvehytter	Kalve Dybstrøelse	240	200	
Kostald 2*	Malkekøer	2943		
	Sengestald med fast drænet gulv Spaltegulv	141		
Kalvestald	Kalve dybstrøelse	466		

* I den sydlige del af kostald 2 bliver der etableret 4,4 m spalteareal i fuld bredde af stalden.

** Spaltegulvbokse

Situationsplan

Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Gyllebeholder er etableret således at bund og vægge er tætte, og den kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Gyllebeholdere tømmes regelmæssigt af hensyn til vedligeholdelse og inspektion. Eksisterende gyllebeholder er overdækket og den ny gyllebeholder overdækkes.

Gyllevognene vil fyldes med sugestuds. Herved elimineres mulighederne for gyllepild i forbindelse med pumpefejl og påfyldning af gyllevogn. Anvendelse af sugestuds betragtes som den mest miljøforsvarlige måde at fylde gyllevognen.

Samlet vurderes gylleopbevaringen at leve op til BAT

Der er en samlet opbevaringskapacitet på ejendommen på 14.400 m³. Opbevaringskapaciteten udgøres af 6 ejede beholdere med en samlet kapacitet på 12.400 m³ og kanaler på 2000 m³. Der er 3 beholdere på den ansøgte ejendom og 1 på Hillerupvej 4 på 1500 m³ og 2 på Hillerup Markvej 10 på henholdsvis 600 og 800 m³.

Dybstrøelsen afsættes direkte til biogasanlæg. Det foregår ved at der bliver muget ud direkte i container som umiddelbart efter udmugning køres til biogasanlægget.

Det vurderes ud fra normtal at der produceres ca. 17.200 m³ gylle og 750 tons dybstrøelse på ejendommen. Vurdering er foretaget med udgangspunkt i 530 køer og 400 årsopdræt. Gyllebeholderne er overdækkede og derfor er der fraregnet regnvand på 800 m³ i forhold til normtallene.

Vurdering

Samlet vurderes gylleopbevaringen og håndteringen af gylle at leve op til BAT, herunder følges generel lovgivning på området.

Ligeledes vurderes bygningerne størrelse og indretning at leve op til kravene til hold af kreaturer.

Erhvervsmæssigt nødvendigt

Udvidelsen af landbrugets mælkeproduktion er nødvendig for at sikre en fortsat bæredygtig og konkurrencedygtig drift under de nuværende markeds- og produktionsvilkår. Mælkeproduktionen i Danmark er kendetegnet ved høje krav til effektivitet, dyrevelfærd, miljøbeskyttelse og fødevarer sikkerhed, hvilket stiller store krav til både teknologi og skala i moderne landbrug.

Udvidelsen er erhvervsmæssigt begrundet i følgende forhold:

1. Økonomisk bæredygtighed
En øget produktion giver mulighed for bedre udnyttelse af staldanlæg, foderanlæg, arbejdskraft og maskinpark, hvilket sænker enhedsomkostningerne og øger rentabiliteten. Det er afgørende for at fastholde en sund økonomi i en branche med svingende markedspriser og international konkurrence.
2. Overholdelse af nye krav
Moderne staldanlæg og produktionssystemer muliggør opfyldelse af skærpede krav til miljøbeskyttelse og dyrevelfærd. Udvidelsen kan således også omfatte en omstrukturering eller udskiftning af ældre anlæg, som ikke længere lever op til tekniske og lovgivningsmæssige standarder.
3. Generationsskifte og fremtidssikring
Udvidelsen understøtter kommende generationsskifte, hvor næste generation ønsker at videreføre og udvikle bedriften. En større og mere moderne produktion skaber bedre forudsætninger for at tiltrække kvalificeret arbejdskraft og investere i ny teknologi.
4. Markedsefterspørgsel og eksport
Efterspørgslen efter mælk og mælkeprodukter – både nationalt og internationalt – forbliver høj, og en større produktion gør det muligt at levere mere stabilt til aftagere og sikre leverandørkontrakter. Det styrker bedriftens position i værdikæden.
5. Robusthed og risikospredning
En større produktionsenhed giver øget robusthed over for udsving i markedet, sygdomsudbrud og driftsforstyrrelser. Øget kapacitet gør det lettere at tilpasse sig ændrede rammevilkår og markedskrav.

B.2 Anlægsarbejder, bygningsændringer mm.

Der skal etableres en ny kalvestald på ca. 460 m², en ny plads til kalvehytter på 540 m². Desuden skal ensilagepladsen udvides med cirka 1200 m² og den tilladte kostald 2 skal videreføres.

Placeringen af bebyggelse fremgår af kortmaterialet i husdyrgodkendelse.dk, samt af ovenstående situationsplan.

B.3 Forhold til andre husdyrbrug

Anlægget er ikke forureningsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug. 50 % af geneafstanden til enkelt nabo udgør 124 m, som dermed er den afstand der afgør om der er forureningsmæssig sammenhæng med andre ejendomme. Der ligger ikke andre landbrug med husdyrproduktion

indenfor en afstand af 100 m. Da der ikke ligger landbrug der udgør en forureningsmæssig sammenhæng, er forhold omkring teknisk- og driftsmæssig sammenhæng ikke vurderet.

B.4 Beliggenhed og omgivelser

I husdyrgodkendelse.dk er angivet afstande til naboer, skel, vej mm. jf. husdyrlovens §§ 6, 7 og § 8.

Afstande § 6

Område	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens fremtidige byzone eller sommerhusområde	983 m	Kærbøl (fremtidig byzone)	50 m
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.	1428 m	Kærbøl	50 m
Nabobeboelse	144 m	Sønderskiftevej 4	50 m

Afstande § 8

Afstandskravene er vurderet i husdyrgodkendelse.dk. Såfremt at afstandskravet ikke er overholdt vil der være en beskrivelse af hvorfor, men i de tilfælde hvor afstandskravene er overholdt vurderes det ikke at være nødvendigt med yderligere beskrivelse.

Nærmeste...	Afstand meter	Afstandskrav	Afstandskrav overholdes	Beskrivelse
Enkelt vandindvindingsanlæg	63	25 m	Ja	
Fælles vandindvindingsanlæg	2785	50 m	Ja	
Vandløb	45	15 m	Ja	
Dræn	-	15 m	Ja	
Sø	1337	15 m	Ja	
Privat fælles vej/ offentlig vej	16	15 m	Ja	
Levnedsmiddelvirksomhed	>25	25 m	Ja	

Beboelse på samme ejendom	17	15 m	Ja	
Naboskel	30	30 m	Ja	

Afstandene i § 8 er kun gældende for nye anlæg eller i forbindelse med udvidelser/ændringer, som medfører en forøget forurening.

Nærmeste sårbare natur er ligeledes angivet i husdyrgodkendelse.dk.

Afstande til nærmeste naturområder er følgende:

Naturkategori	Afstand meter	Beskrivelse	§7 afstand overholdt
Kategori 1 natur	7144	Habitat natur	Ja (mindst 10 m)
Kategori 2 natur	8786	Overdrev	Ja (mindst 10 m)
Kategori 3 natur	2183	Mose	-

Vurdering

Som det fremgår af ovenstående, er alle afstandskrav i husdyrgodkendelseslovens §§ 6, 7 og 8 er overholdt. Det er vurderet at ejendommen dermed ikke har en lokal påvirkning.

Landskabs og planmæssige forhold

Ejendommen er beliggende i et landbrugsområde der i kommuneplanen er udlagt med nedenstående særlige retningslinjer. Der er i øvrigt ingen væsentlige planmæssige forhold.

Området er præget af landbrugsproduktion og naturområder, samt bebyggelse.

Anlægget er placeret inden for følgende områder og zoner:

(Kommuneplan 2017-2028)	Ja	Nej
Bevaringsværdige landskaber	x	
Uforstyrrede landskaber		x
Større sammenhængende landskaber		x
Værdifulde Geologiske områder		x
Kystnærhedszonen		x
Værdifulde kulturarvsområder	x	
Kulturhistorisk bevaringsværdi		x
Værdifulde landbrugsområder	x	
Store husdyrbrug		x
Økologiske forbindelser		x
Potentielle økologiske forbindelser		x
Naturbeskyttelsesområder		x
Potentielle naturbeskyttelsesområder		x
Natura2000		x
Skovrejsning	x	
Lavbundsareal		x

Kirkebyggelinjer		X
Skovbyggelinjer		X
Strand-, Sø- og Å-beskyttelseslinjer		X
Beskyttede sten- og jorddiger		X
Klitfredning		X
Fund og fortidsminder (Totalliste med både fredede og ikke-fredede. Kun beskyttelseslinjerne indgår i KP. Selve fortidsminderne er en statslig opgave.		X

Vurdering

Ændringerne foretages i et område der er udpeget som bevaringsværdigt landskab og som værdifuldt kulturarvsområde. Desuden også som særligt værdifuldt landbrugsområde og skovrejsningsområde i Esbjerg Kommunes kommuneplan.

De nye bygninger opføres i tilknytning til de eksisterende bygninger. Der er en del afskærmende beplantning i området allerede og derfor er der ikke planlagt yderligere beplantning

Området hvor der skal bygges er relativt fladt. Der vil dog skulle foretages lidt udjævning og flytning af jord i området. De nye stalde vil komme til at ligge i samme kote som de bygninger stalde. De nye bygninger opføres desuden indenfor det naturlige eksisterende byggefelt som afgrænses af Hillerupvej mod syd og Sønderskriftevej mod øst. Mod vest ligger stort alle bygningerne indenfor et nord-syd gående læbeplantning langs med anlæggets indkørsel.

Områder med værdifulde landskaber, skal i henhold til kommuneplanen, så vidt muligt friholdes for byggeri. Dog tillades erhvervsmæssigt nødvendigt landbrugsbyggeri, hvis byggeriet i øvrigt indpasses i landskabet. Udvidelserne på anlægget ligger indenfor for grænserne af den nuværende bygningsparcel, og derfor vil anlægget ikke opleves væsentligt anderledes end i dag.

Med de tiltag som ansøger har gjort i forhold til indpasning i landskabet med hensyn til afskærmende beplantning, materiale og farvevalg og ikke mindst oplevelsen af, at anlægget fremstår som en samlet enhed, betyder det at udvidelsen af anlægget ikke medføre en væsentlig ændret oplevelse af landskabet og udvidelse lever derfor op til retningslinjerne i Esbjerg Kommunes kommuneplan.

Samlet vurdering

Produktionen overholder alle afstandskrav.

B.5 Ammoniakemission

Den totale ammoniakemission fra ejendommen udgør 8184 kg N/år, hvilket er en stigning på 3241 kg N/år i forhold til den tilladte drift og en stigning på 5385 kg/år i forhold 8-årsdriften.

Natur

Påvirkning af den omkringliggende natur gennem deposition af ammoniak kan i visse tilfælde medføre en væsentlig påvirkning af naturen. Der er dog opstillet en række krav og kriterier for hvornår en påvirkning er væsentlig, og bedriften overholder disse krav til alle særligt sårbare kategori 1 og 2 naturtyper i området.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1	Max. total deposition (afhængig af antal husdyrbrug i nærheden* af naturområdet):

Ammoniakfølsomme naturtyper (bilag 3 pkt. D), beliggende <i>inden</i> for Natura 2000-område og omfattet af udpegningsgrundlaget og kortlagt, samt heder og overdrev i øvrigt, som er beliggende <i>inden</i> for et Natura 2000-område og omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.	0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2 Ammoniakfølsomme naturtyper (bilag 3 pkt. D) beliggende <i>uden</i> for internationale naturbeskyttelses-områder: Højmoser, lobeliesøer, heder større end 10 ha samt overdrev over 2,5 ha der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.	Max. total deposition på 1,0 kg N/ha pr. år.
Kategori 3. Heder, moser og overdrev, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 men som er beliggende uden for Natura 2000-områder, samt ammoniakfølsomme skove større end 0,5 ha og mere end 20 m brede.	Max. mer deposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha pr. år.

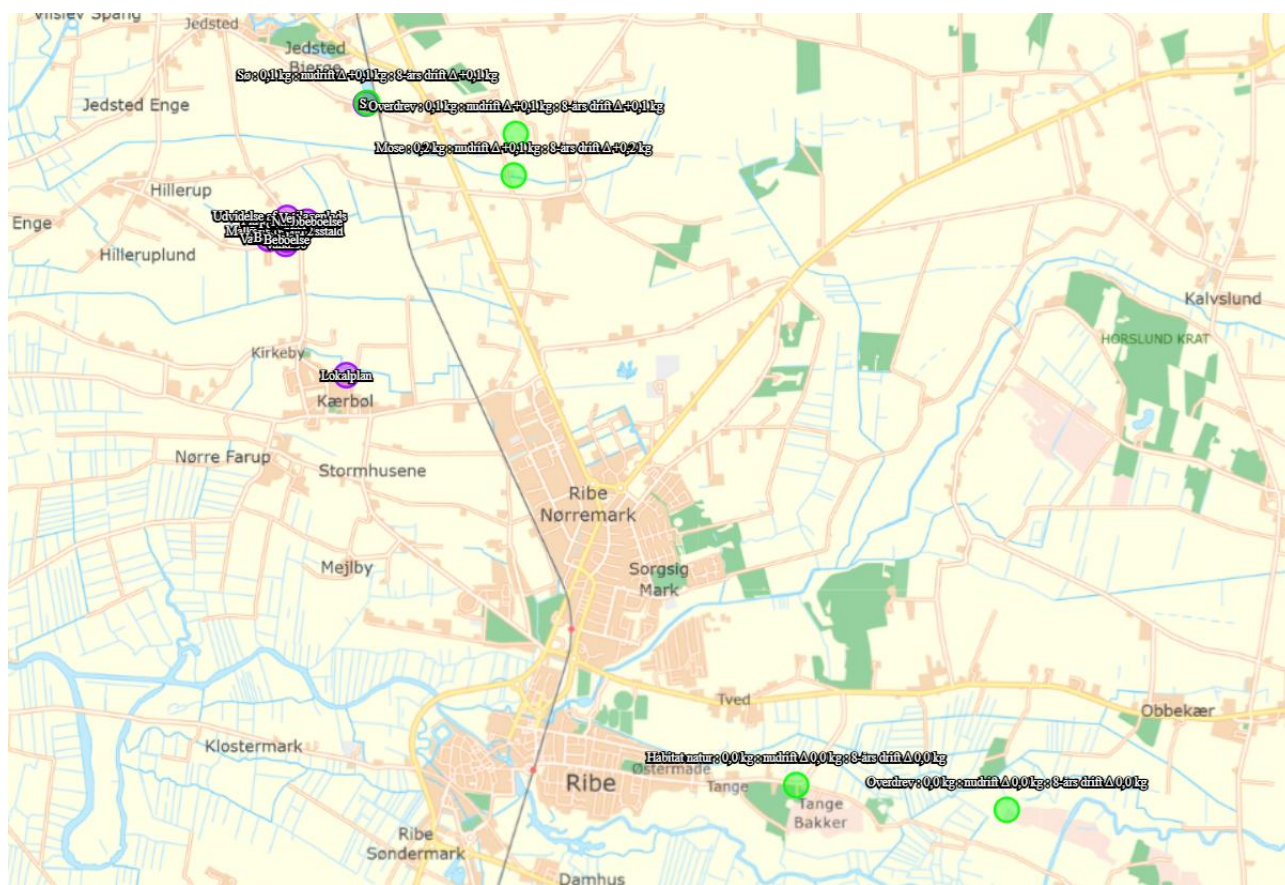
*Antallet af husdyrbrug i nærheden for kategori 1-natur, opgøres som en summering af:

- 1) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 150 kg NH₃-N pr. år inden for 200 m,
- 2) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 450 kg NH₃-N pr. år inden for 200-300 m,
- 3) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år inden for 300-500 m,
- 4) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 1.500 kg NH₃-N pr. år inden for 500-1.000 m, og
- 5) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 5.000 kg NH₃-N pr. år inden for 1.000-2.500 m.

Nedenstående skema viser depositionen til de forskellige naturkategorier som totaldeposition (kategori 1 og 2 natur) og som merdeposition (kategori 3 natur). Såfremt bekendtgørelsens afskæringskriterier som angivet i skemaet ovenfor ikke er overholdt vil det enkelte punkt efterfølgende blive beskrevet yderligere og vurderet. Er kriterierne overholdt vil der ikke blive foretaget yderligere vurderinger.

Naturkategori	Kumulation	Totaldeposition Kg N/ha/år	Merdeposition Kg N/ha/år	Vurdering
Kategori 1 natur	2	0,0	-	Nærmeste kategori 1 natur ligger ca. 7 km væk. Produktionen medfører deposition i området på 0,0 kg N/ha/år og bekendtgørelsens krav til totaldeposition til kategori 1 natur overholdes. Det vurderes at produktionen ikke medfører en væsentlig påvirkning af området. Kumulation er ligeledes vurderet.
Kategori 2 natur		0,0	-	Nærmeste kategori 2 natur ligger ca. 9 km væk. Bekendtgørelsens krav til totaldeposition til kategori 2 natur overholdes. Det vurderes at produktionen

				ikke medfører en væsentlig påvirkning af området.
Kategori 3 natur		Op til 0,2	Op til 0,1	Nærmeste kategori 3 natur ligger øst for ejendommen i form af en mose. Merdepositionen set i forhold til 8 års driften udgør op til 0,1 kg N/ha/år, og bekendtgørelsens afskæringskriterier for kategori 3 natur er dermed overholdt.
Øvrig §3 natur		0,1	Op til 0,1	Nærmeste § 3 natur ligger nord for ejendommen i form af en sø. Merdepositionen set i forhold til 8 års driften udgør op til 0,1 kg N/ha/år, og bekendtgørelsens afskæringskriterier for kategori 3 natur er dermed overholdt.

Naturpunkter

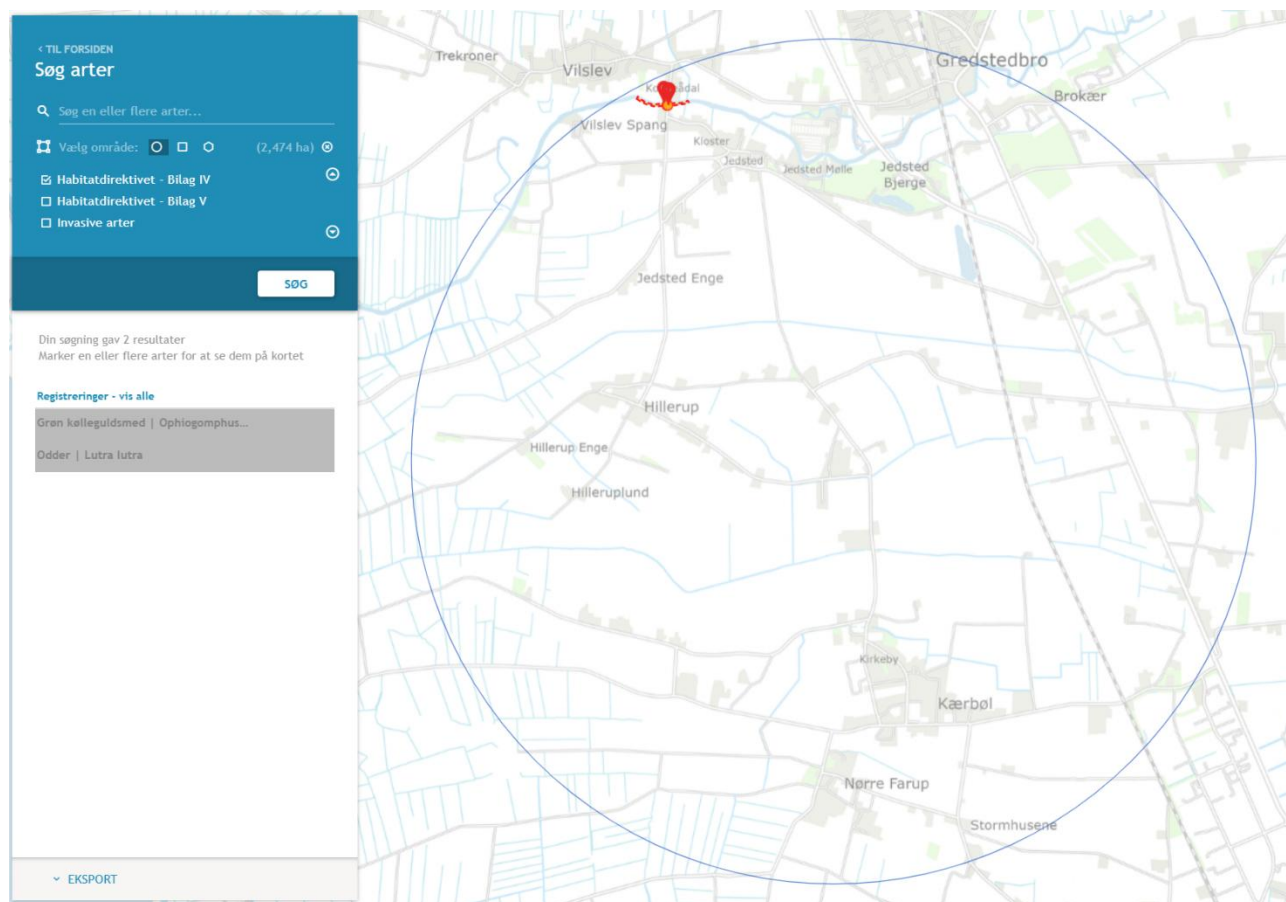
Beskyttede arter

Dyr og planter omfattet af bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på eller omkring bedriften og bedriftens arealer. På baggrund af Faglig Rapport nr. 635, 2007 "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" fra Danmarks Miljøundersøgelser, samt Videnskabelig Rapport nr. 50, 2013 "Overvågning af arter 2004-2011" fra Nationalt Center for Miljø og Energi, vurderes det at følgende bilag IV-arter kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på eller omkring bedriften og udbringningsarealerne.

Navn	Registreret forekomst	Udbredelsesområde
Odder	X	X
Markfirben		X
Stor vandsalamander		X
Spidssnudet frø		X
Arter af flagermus		X
Ulv		X
Grøn Kølleguldsmed		

Arter der kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted omkring anlægget.

En søgning i Danmarks Naturdatabase viser følgende bilag IV arter i området.

Den nærmeste sø hvor der er potentiale for bilag IV-arter (spidssnudet frø og stor vandsalamander) ligger i en afstand af ca. 1500 m nord for anlægget. Produktionen påvirker området totalt med 0,1 kg N/ha/år. Merdepositionen er beregnet til 0,1 kg N/ha/år.

Der er 2,5 km til området hvor der er registreret odder og grøn kølleuldsmed. Området påvirkes ikke af produktionen på det ansøgte anlæg, og er derfor ikke vurderet yderligere.

Danmark har jf. Biodiversitetskonventionen forpligtet sig til at standse tabet af biologisk mangfoldighed. Arter, som er forsvundet fra Danmark eller truet af udryddelse er registreret som sådan på Den danske Rødliste.

Vurdering

Ejendommen overholder alle afskæringskriterier i bekendtgørelsen, og det er vurderet at udvidelse ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af naturområderne og jf. forarbejderne til udarbejdelse af afskæringskriterier, at produktionen ikke medfører en påvirkning af den omkringliggende natur.

Ligeledes gælder at det er vurderet at produktionen ikke vil medføre en påvirkning af beskyttede arter. Der er ingen eller minimal påvirkning af de registrerede leveområder for bilag IV arter. Derfor vurderes tilstedeværelsen af bilag IV arter omkring ejendommen at være foreneligt med den produktion der er på ejendommen og det forhold at der gives en tilladelse på ejendommen vil ikke medføre en øget påvirkning af arterne.

B.6 Lugtemission

Enhver husdyrproduktion giver anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser. Hvor stort et område der påvirkes af lugt, afhænger af hvor stort produktionsareal der er på ejendommen og hvilken type dyr der er tale om. Desuden spiller vindretning, terræn- og beplantningsforhold ind. Lugt stammer primært fra stalden. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med arbejde med husdyrgødning og udbringning heraf.

Lugtemissionen i nudrift og ansøgt drift er beregnet i IT-ansøgningssystemet www.husdyrgodkendelse.dk. og er angivet i skemaet herunder:

	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)
Nudrift	14406	60411	14406	60411
Ansøgt drift	26477	111033	26477	111033
Forskel	12071	50622	12071	50622

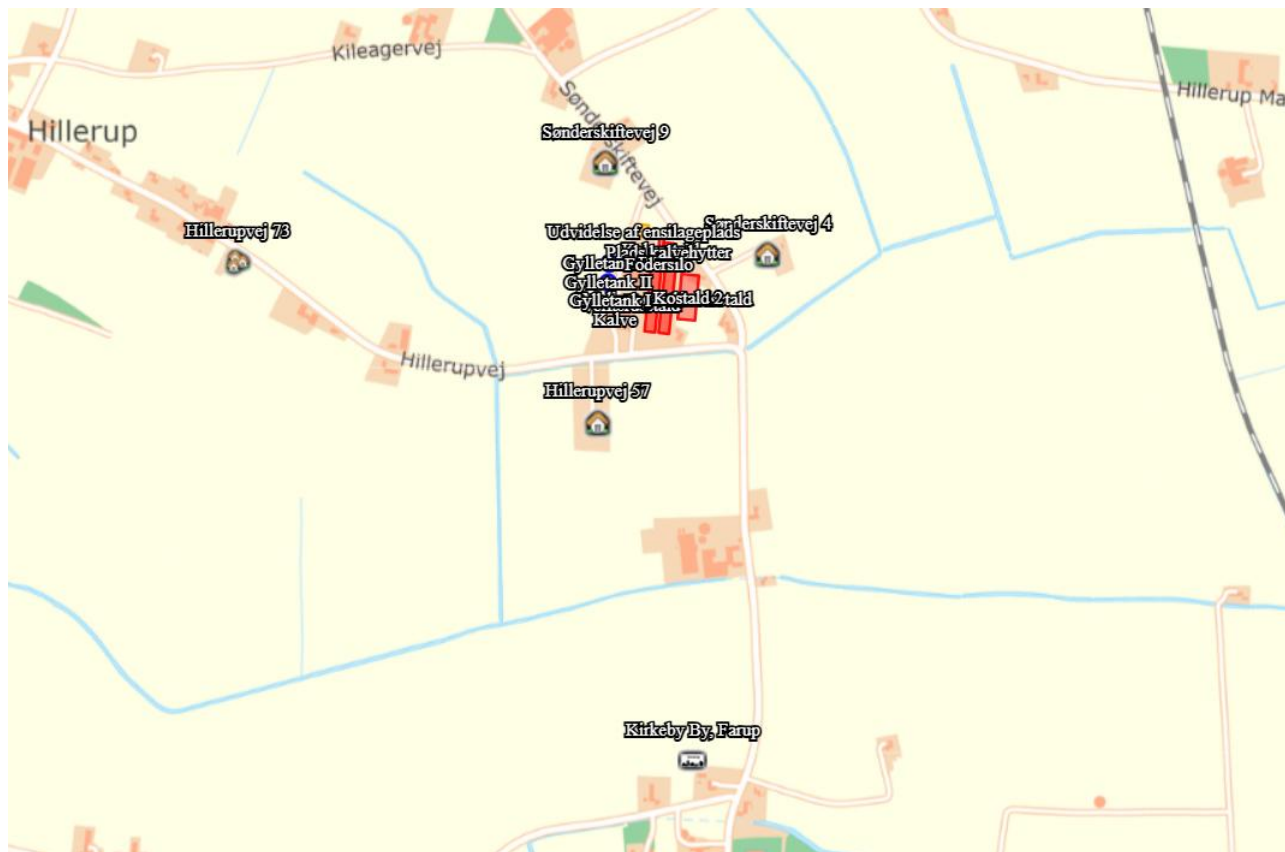
Som angivet i tabellen er der en stigning af lugt fra produktionen i forbindelse med godkendelsen.

Lugtemission i Odour Units (OU) beregnes med OML-modellen og i Lugt Enheder (LE) med FMK-modellen. Begge modeller beregner spredningen af lugtemissionen fra husdyrbruget på grundlag af produktionsarealets størrelse og lugtemissionsfaktorerne for den eller de pågældende dyretyper og staldsystemer fastsat i hhv. OU og LE, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, B. Faktisk lugt er den beregnede lugtafgivelse til omgivelserne, efter at eventuelle teknologier til reduktion af lugtemission er inkluderet i beregningerne.

Der er ligeledes foretaget beregninger af lugtpåvirkningen til husdyrbrugets nærmeste naboer i www.husdyrgodkendelse.dk. Den beregnede geneafstand for områdetyperne nabobeboelse, byzone og samlet bebyggelse fremgår af nedenstående tabel:

Bebyggelse	Kumulation Antal	Model	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet afstand til bebyggelse (m)	Genekriterie overholdt
Sønderskiftevej 4 (enkelt bolig)	0	Ny	331	331	Ja

Hillerupvej 73 (samlet bebyggelse)	0	Ny	662	920	Ja
Kærbøl (byzone)	0	Ny	845	994	Ja

Placering af naboer

Kumulation

I forhold til naboer gælder ligeledes et kumulationsprincip, hvor kravene skærpes såfremt der ligger andre produktioner med en ammoniakemission over 750 kg indenfor en afstand af 100 meter fra enkeltliggende naboer eller 300 meter fra samlet bebyggelse eller byzone.

Der ligger ikke andre produktionsejendomme indenfor afstandene.

Boligerne på ejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af det generelle beskyttelsesniveau. Dette samme gælder boliger ejet af ansøger.

Vurdering

Produktionen overholder bekendtgørelsens lugtgenekrav, og dermed vil der ikke være en belastning af området.

B.7 Emissioner og genepåvirkninger

Støj

Støjgener fra et landbrug med malkekøer kan omfatte flere forskellige typer lyde, der kan påvirke det omkringliggende miljø og de mennesker, der bor i nærheden. Nogle af de mest almindelige kilder til støj inkluderer:

1. **Kreaturenes lyde:** Kreaturer kan lave forskellige lyde, herunder brøl og klynk, der kan være decideret høje, især når de er stressede.
2. **Fodring:** Lydene fra fodermaskiner under fodring giver også en støjbelastning.
3. **Transport af dyr:** Lydene fra lastbiler eller trailere, der transporterer køer, kan skabe støj, især hvis der er mange dyr involveret.
4. **Gødningshåndtering:** Når gødning distribueres eller fjernes, kan det også medføre støj fra maskinerne, der anvendes til dette formål.
5. **Generel landbrugsaktivitet:** Støj fra traktorer og andre landbrugsmaskiner, der anvendes til drift af jorden og pleje af markerne, spiller også en rolle.
6. **Malkning:** Støj fra malkeanlæg.

Det er vigtigt for landmænd at tage hensyn til støjgener og, hvis muligt, implementere støjdæmpende foranstaltninger for at minimere effekten på det lokale samfund. Dette kan inkludere brugen af moderne, mere støjsvage maskiner, samt strategisk planlægning af dyrefaciliteter for at reducere støjniveauet.

Driftsperiode for støjklider

Det tilstræbes, at støjende aktiviteter afholdes i tidsrummet 7-18. Dog med undtagelse af den periodevis markdrift, hvor virksomheden er afhængig af vejret.

For så vidt angår støj fra landbrugsmaskiner vil der dagligt forekomme kørsel, samt jævnlig transporter med lastbil. Der vil i perioder hvor der ensileres græs og majs være tale om transporter i tidsrummet 07-24. Ensilering af græs sker typisk 5-7 gange hvert år af 2-3 dages varighed og majs ensileres en gang og tager på til 10 dage.

Foderblandingen foregår i tidsrummet 7-18 og der blandes to gange om dagen af en ½ times varighed. Grovfoder læsses ved siloerne i fuldfodervogn, og mineraler mm. læsses i foderladen, hvor også selve blandingen foregår.

Der malkes i malkestald og malkekompresor vil være placeret inde i bygningen og dermed afskærmet fra omgivelserne. Desuden anvendes frekvensstyret kompressor som yderligere reducerer støjen fra kompressor.

For så vidt angår støj fra landbrugsmaskiner vil der dagligt forekomme kørsel, samt jævnlig transporter med lastbil. Herudover vil der forekomme sæsonbetonet kørsel ved gylleudbringning og markarbejde.

Tiltag mod støjklider

Støj søges generelt dæmpet ved valg af støjsvag teknologi og afskærmning. Endvidere søges al unødigt tomgangskørsel undgået.

Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger

Støj søges generelt dæmpet ved valg af støjsvag teknologi og afskærmning ved at placere støjende maskiner i bygninger. Foderblandingen foretages inde i bygning for at afskærme mest muligt for støj i den forbindelse. Endvidere søges al unødigt tomgangskørsel undgået.

For så vidt angår støj fra landbrugsmaskiner vil der dagligt forekomme kørsel, samt jævnlig transporter med lastbil. Herudover vil der forekomme sæsonbetonet kørsel ved gylleudbringning og markarbejde.

Vurdering

Det vurderes at ejendommens samlede støjbidrag, angivet som det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) i punkter 1,5 m over terræn, målt eller beregnet ved nærmeste beboelses opholdsareal, ikke overskrider Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier for støj, og den ansøgte drift af ejendommen kan ske uden væsentlig gene for omkringboende.

Rystelser

Virksomhedens bidrag til niveauet for vibrationsniveauet (dB re 10⁻⁶ m/s²) målt som det maksimale KB-vægtede accelerationsniveau med tidsvægtning S må ikke overstige værdierne i Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø Orientering fra Miljøstyrelsen, nr. 9 1997,

Anvendelse	Tidspunkt	Vægtet accelerationsniveau L _{aw} i dB
Boliger i boligområder (hele døgnet)	Hele døgnet	75
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde	18-7	75
Børneinstitutioner og lignende	I åbningstiden	75
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde	7-18	80
Kontorer, undervisningslokaler og lignende	Hele døgnet	80
Erhvervsbebyggelse	Hele døgnet	85
Kontorer og tilsvarende lokaler i erhvervsbebyggelse, hvor der foregår følsomme aktiviteter	Hele døgnet	80

Anvendelse	Tidspunkt	A-vægtet lydtryksniveau (10-160 Hz), dB	G-vægtet lydtryksniveau dB
Beboelsesrum, herunder børneinstitutioner og lignende	18-7	20	85
	7-18	25	85
Kontorer, undervisningslokaler, og lignende støjfølsomme rum	Hele døgnet	30	85
Erhvervsbebyggelse	Hele døgnet	35	90

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

Vurdering

I forbindelse med transporter kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Der er ikke nabobeboelser beliggende umiddelbart op til veje eller indkørsler til ejendommen. Rystelser fra ejendommen eller transporter i forbindelse med driften af denne forventes derfor ikke at give gener for omgivelserne, og det vurderes at grænseværdierne overholdes til alle områder nævnt i ovenstående tabeller.

Lys

Lysforhold

Belysning af anlæg: Der vil være et vist lysudfald fra bygningernes åbne sider. Lyset i staldene er tændt efter behov, og der er vågebelysning om natten.

Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger

Lyset vil udelukkende være tændt på det niveau som enten er foreskrevet af anden lovgivning eller i det omfang det er nødvendigt i forbindelse med ophold i staldene.

Udendørsbelysning vil være tilkoblet bevægelsessensorer eller automatisk slukning.

Vurdering

Det ansøgte projekt vil medføre mere belysning end i nudriften. Belysning om natten vil være reduceret og der vil derfor være en begrænset lysudfald. Det forventes derfor ikke, at ejendommens belysning vil påvirke omgivelserne i negativ retning.

Fluer og skadedyr

Skadedyr

Generel bekæmpelse af skadedyr

Bekæmpelse af skadedyr foretages efter Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi fastsatte retningslinjer.

Fluegener

Kemisk fluebekæmpelse foretages efter Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Rottebekæmpelse

Bekæmpelse af rotter foretages efter Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi retningslinjer. Desuden følges de forbyggende foranstaltninger, som er fastlagt i Bekendtgørelse om bekæmpelse af rotter mv.

Vurdering

Det vurderes, at der med ovenstående udføres en effektiv og tilfredsstillende flue- og skadedyrsbekæmpelse.

Støv

Der kan forekomme støv fra kørsel på de omkringliggende arealer og veje ved staldanlæggene, endvidere vil der være en mindre støvgene ved indlæsning af tilskudsfoder. Aflæsningen foregår dog indendøre og dermed afskærmet for omgivelserne.

Der er god afstand til nærmeste naboer og det vurderes at der driften ikke vil medføre støvgener ved naboerne.

Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger

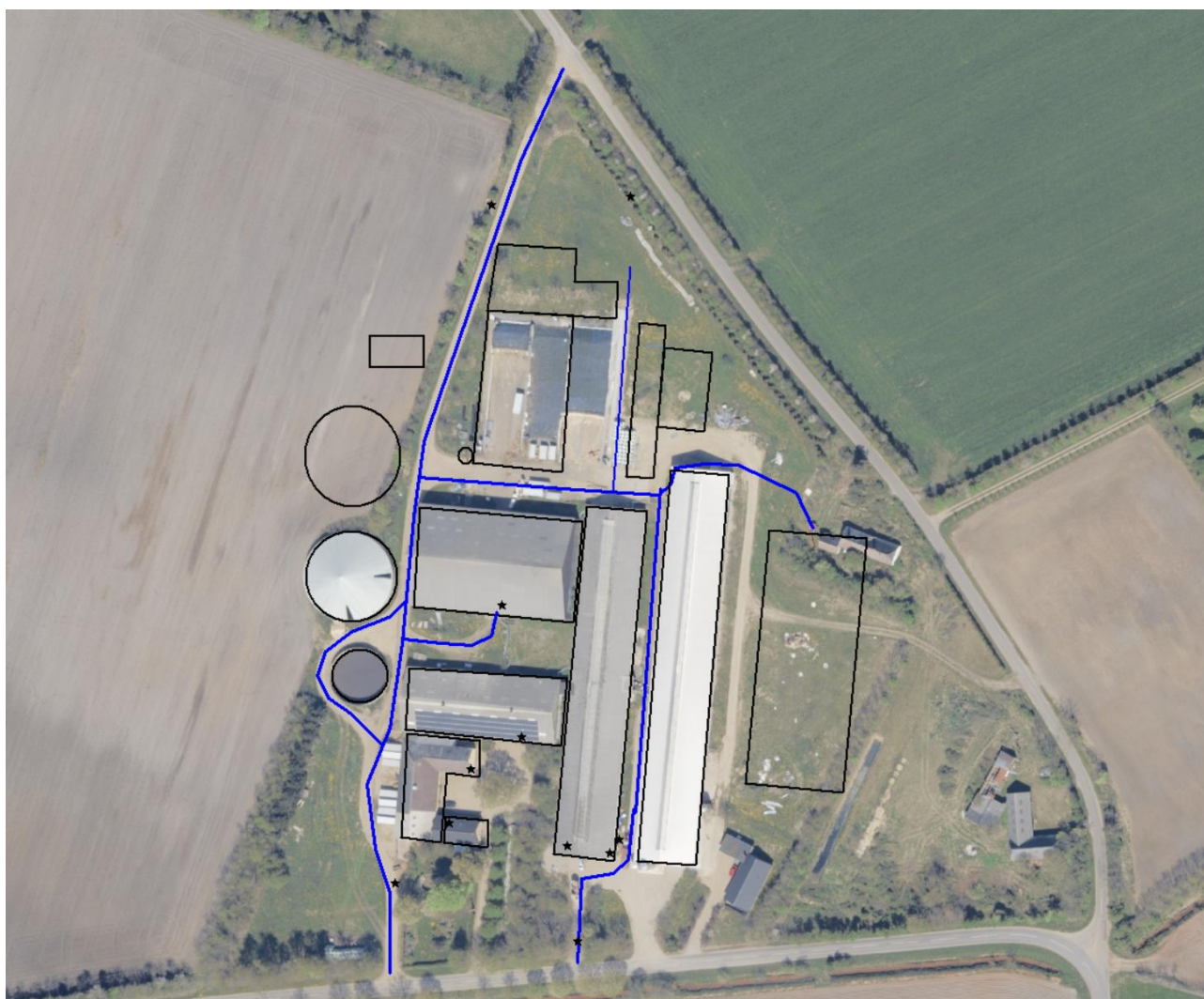
Der vil i det daglige være fokus på at minimere støvgener udenfor husdyrbruget, og i forbindelse på færdsel på ikke befæstede veje være særligt fokus omkring ejendomme beliggende nær ved vejene.

Vurdering

På baggrund af afstanden til de umiddelbare naboer og det faktum at der ikke ligger naboer op ad ikke befæstede veje omkring anlægget, samt husdyrbrugets fokus på minimering af støvgener i forbindelse med foderopbevaring og håndtering samt transporter, vurderes det, at det ansøgte ikke vil medføre væsentlige gener for omgivelserne som følge af støv.

Transport

Transporter	Før godkendelse	Efter godkendelse
	Antal/ år	Antal/ År
Transport af ensilage	250	500
Tilskudsfoder	30	60
Afhentning af dyr	36	36
Afhentning af døde dyr	6	6
Halm	6	18
Mælk	183	365
Udbringning husdyrgødning - gylle	360	730
Dybstrøelse	20	60
Affald	26	26
Levering af olie	7	7
Transporter i alt	924	1808

Interne transportveje

Vurdering af transportveje til og fra ejendommen

Alt transport til og fra ejendommen med direkte adgang til de offentlige vej Hillerupvej og Sønderskiftevej, hvor der er udkørsel til begge vejen direkte fra ejendommen. Der er ingen naboer langs med tilkørselsvejene og heller ingen ved udkørslerne. Der kan forekomme gyllekørsel mm. langs andre veje, hvor der ligger beboelser, og her vil der være opmærksomhed omkring transporten, hvilket omfatter henstillinger til maskinstation om at reducere fart og om at udvise generelt hensyn til naboer.

Størstedelen af transporterne er af gylle, foder og afhentning af mælk. Samlet set forventes der en stigning i antallet af transporter med det ansøgte projekt.

Transporterne forventes hovedsageligt at foregå på hverdage inden for normal arbejdstid, dvs. kl. 6-18, men kan til tider foregå i aften- og nattetimerne. Transport til og fra husdyrbruget vil altid foregå ved hensynsfuld kørsel. Derudover tilstræbes, at al tung transport gennemføres på hverdage inden for normal arbejdstid.

I højsæsonen for gyllekørsel og ensilering kan der køres uden for normal arbejdstid, men dette vil foregå under hensyntagen til naboernes nattesøvn, så kørsel tæt på naboerne så vidt muligt ikke

foregår senere end kl. 22 eller tidligere end kl. 6 på hverdage og ikke senere end kl. 23 og tidligere end kl. 8 i weekender og på helligdage.

Vurdering

Ved miljøgodkendelse af husdyrbrug er det muligt at regulere trafik internt på bedriften og ved ind- og udkørsel. Det gælder hvis trafikken giver anledning til gener for naboer tæt på ejendommen, eller f.eks. hvis oversigtsforholdene ved udkørsel til offentlig vej vurderes, at kunne give anledning til farlige situationer for trafikken.

Der kan ikke stilles vilkår til trafik på offentlig vej, som lovligt kan anvendes til kørsel med den type køretøjer, der anvendes til drift af husdyrbrug. Her er det vejmyndighedernes vurdering om der er et generelt problem, som skal tages hånd om. Det kunne f.eks. være vejens bæreevne, der ikke kan holde til særligt tunge køretøjer. Natur- og Miljøklagenævnet har i en tidligere klagesag fastslået: *"Spørgsmål om f.eks. belastning af det lokale vejnet reguleres ikke ved husdyrbrugloven, men af den relevante vejlovgivning, og afgøres af relevante vejmyndigheder. Færdsel på offentlig vej reguleres i øvrigt af færdselsloven og håndhæves af politiet."*

Da der er tale om gode til- og frakørselsforhold til ejendommen og selvom der sker en stigning i antal transporter, vurderes det, at transporter til og fra ejendommen ikke medfører væsentligt øgede gener for de omkringboende.

Egenkontrol

Egenkontrol er en vigtig metode til at sikre dyrevelfærd, fødevarer sikkerhed, og overholdelse af lovgivningen. Her er egenkontrol for anlægget:

1. **Dokumentation af dyrehold:**
 - Hold journaler over medicinadministration og vaccinationsprogrammer.
2. **Sundhedsovervågning:**
 - Gennemfører regelmæssige sundhedstjek af kreaturerne for at identificere sygdomme eller skader tidligt.
 - Overvågning af symptomatologi for at opdage potentielle udbrud af sygdomme.
3. **Hygiejne- og sanitetstiltag:**
 - Grundig rengørings- og desinfektionsplan for stalde og udstyr.
 - Sørger for, at personalet er trænet i hygiejnepraksis for at reducere risikoen for smitte.
4. **Foder- og vandkvalitet:**
 - Overvåg kvaliteten af foder og vand.
 - Sørger for, at foder og vand er tilgængeligt i tilstrækkelige mængder for at sikre dyrenes sundhed.
5. **Miljøovervågning:**
 - Overvågning af temperatur, luftkvalitet og støjniveau i staldmiljøet.
 - Regelmæssige inspektioner af staldforhold kan hjælpe med at identificere behov for forbedringer.
6. **Træning og uddannelse af personale:**
 - Uddanner medarbejdere i dyrevelfærd, sundhedsforanstaltninger og korrekt håndtering af kreaturerne.
 - Gennemfører regelmæssige opdateringer og træningskurser for at holde personalet informeret om bedste praksis.
7. **Beredskabsplan**
 - Udarbejdet beredskabsplan for sygdomsudbrud eller uforudsete hændelser.
 - Etabler et klart kommunikationssystem til rapportering af usædvanlige hændelser.
8. **Evaluering og rapportering:**
 - Gennemfører regelmæssige interne audits for at vurdere effektiviteten af egenkontrollsystemet.

- Udarbejder rapporter om fundne problemer, iværksatte foranstaltninger og resultaterne.

Med ovenstående er der redegjort for, at der er fokus på management og egenkontrol på ejendommen. Ved at registrere og iagttage daglige rutiner og forbrug, kan eventuelle u hensigtsmæssige forhold identificeres og afhjælpes. Det vurderes samlet set at driften af husdyrbruget på adressen inkl. egenkontrol og management lever op til lovens krav. Driften af husdyrbruget forventes derfor samlet set ikke at medføre en væsentlig negativ virkning på miljøet

Risici og håndtering

1. Risici ved opbevaring og håndtering af gylle

- Gylleudslip ved tankbrud, overløb eller uheld ved pumpning kan forurene vandløb, søer og grundvand.
- Metan- og svovlbrinteudvikling i gylletanke udgør en eksplosions- og kvælningsfare, særligt ved utilstrækkelig ventilation.
- Fejl under udbringning af gylle kan føre til utilsigtet spredning til beskyttede naturområder eller vandløb.

2. Brandfare

- Elektriske installationer og varmekilder i staldbygninger kan forårsage brande, især i kombination med støv og organiske materialer.
- Brand i halm eller foder ved selvantændelse, dårlige opbevaringsforhold eller varmgang.
- Mangelfuld brandsikring, herunder manglende brandsektionering eller automatisk brandalarmering.

3. Håndtering af medicin og kemikalier

- Fejldosering af medicin kan skade dyrevelfærd eller føre til reststoffer i kød.
- Spild af desinfektionsmidler og rengøringskemikalier kan forurene jord og vand eller skade arbejdsmiljøet.
- Forkert opbevaring af kemikalier kan medføre forgiftningsfare for både mennesker og dyr.

4. Risiko for smitte og sygdomsudbrud

- Sygdomsudbrud som salmonella kan have store økonomiske og dyrevelfærds mæssige konsekvenser.
- Fejl i smitteforebyggelse (biosikkerhed) – fx ved uvedkommendes adgang eller dårlig rengøring – øger risikoen for infektioner.

5. Arbejdsmiljørelaterede risici

- Skader ved håndtering af dyr, især ved flytning af kreaturer, kan føre til alvorlige arbejdsulykker.
- Lange arbejdsdage, fysisk belastning og støj udgør en risiko for slid og stress hos ansatte.
- Ulykker med maskiner og udstyr (fx fodringsanlæg, ventilationssystemer, gyllepumper) er en væsentlig risikofaktor.

6. Bygning mæssige forhold og tekniske fejl

- Nedstyrtning af tagkonstruktioner, særligt ved snebelastning eller mangelfuld vedligeholdelse.
- Fejl på foder- og vandingsanlæg kan medføre mistrivsel eller dødelighed i besætningen.

7. Miljørisici ved ekstreme vejrforhold

- Skybrud og oversvømmelse kan føre til overfyldte gylletanke eller erosion omkring anlægget.

Skema med oversigt over konsekvens og afværgeforanstaltninger

Risikotype	Sandsynlighed	Konsekvens	Afværgeforanstaltninger
Gylleudslip	Moderat	Høj – forurening af jord og vand	Regelmæssig kontrol af gylletanke og sikker udbringning

Brand i staldbygning	Lav	Meget høj – dyretab og bygningsskader	Installering af brandalarmer og elektrisk eftersyn
Fejldosering af medicin	Moderat	Moderat – dyrevelfærd og fødevarer sikkerhed	Uddannelse i korrekt medicinbehandling og opbevaring
Sygdomsudbrud (fx salmonella)	Lav	Meget høj – øget dødelighed	Høj biosikkerhed og adgangsrestriktioner
Skader ved håndtering af dyr	Høj	Moderat – arbejdsskader	Træning i sikker dyrehåndtering
Skybrud og oversvømmelse	Stigende	Moderat – risiko for gylleoverløb og erosion	Opmærksomhed omkring erosion, dræn og beredskab ved varsling

Vurdering

Med ovenstående fokuspunkter, konsekvensberegninger og afværgeforanstaltninger, vurderes det at der er fokus på potentielle risici og der er foretaget tilstrækkelige overvejelser i relation til at begrænse potentielle skader for miljø, dyr og mennesker.

B.8 Affaldsproduktion og ressourceforbrug

Der forventes en affaldsproduktion der er proportionel med virksomhedens størrelse og type.

Affaldshierarkiet, jf. § 6 b i lov om miljøbeskyttelse, iagttages (fremgår af § 35 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen). Det betyder, at beskrivelsen skal illustrere, hvordan affaldshåndteringen på husdyrbruget lever op til affaldshierarkiet jf. Miljøbeskyttelseslovens § 6 b. Heraf fremgår det at affaldsforebyggelse og -håndtering skal ske i overensstemmelse med følgende affaldshierarki:

- 1) Affaldsforebyggelse.
- 2) Forberedelse med henblik på genbrug.
- 3) Genanvendelse.
- 4) Anden nyttiggørelse.
- 5) Bortskaffelse.

Husdyrbruget skal sortere sit affald og sikre, at mest muligt affald bliver sorteret fra til genbrug, genanvendelse og anden endelig materialenyttiggørelse. Affald som ikke kan genanvendes skal håndteres som forbrændingseget, deponeringseget eller farligt affald i henhold til Esbjerg Kommunes regulativ for erhvervsaffald.

Husdyrbruget skal håndtere sit affald efter reglerne i affaldsbekendtgørelsens og affaldsaktørbekendtgørelsen. Det betyder, at husdyrbruget skal sortere deres erhvervsaffald og aflevere det til en godkendt affaldsmottager med henblik på genbrug, genanvendelse eller anvendelse til anden endelig materialenyttiggørelse.

Ifølge affaldsbekendtgørelsen defineres erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse som værende:

- Glasaffald
- Metalaffald
- Plastaffald
- Papiraffald
- Papaffald
- Træaffald

- Genanvendeligt farligt affald, herunder batterier og elektronik
- Genanvendeligt PVC-affald
- Andet affald, der er egnet til materialenyttiggørelse, fx byggeaffald og have-/parkaffald.

Husdyrbruget skal sikre en høj reel genanvendelse af affaldet og skal på anmodning fra kommunen kunne dokumentere, at affaldet bliver leveret til et godkendt affaldshåndteringsanlæg, som sikrer, at de enkelte affaldsfraktioner reelt bliver forberedt med henblik på genbrug eller genanvendt. Dokumentationen kan være fra behandlingsanlægget.

Virksomheder kan aflevere affaldet til:

- Et genanvendelsesanlæg eller et anlæg, som forbereder affald til genbrug, der er registreret i Affaldsregistret.
- En indsamlingsvirksomhed, der er registreret i Affaldsregistret.
- En virksomhed, som kan undlade at lade sig registrere efter bekendtgørelse om Affaldsregistret og om godkendelse som indsamlingsvirksomhed.
- Et kommunalt behandlingsanlæg, der er registreret i Affaldsregistret.
- En kommunal genbrugsplads eller en kommunal ordning efter § 11.
- En frivillig tilbagetagingsordning, jf. bekendtgørelse om affald.

Det vurderes, at husdyrbruget kan producere farligt affald, herunder for eksempel:

- Oliefiltre
- Batterier
- Spildolie
- Spraydåser
- Kanyler
- Kemikalierester
- Rester af kunstgødning
- Giftrester (også rottegift)
- Medicinrester
- Lysstofrør

Opbevaring af farligt affald kan udgøre en miljørisiko.

Vurdering

Ejendommen er omfattet af § 16 a og er derfor omfattet af miljøministeriets affaldsregulering og Esbjerg Kommunes til enhver tid gældende affaldsregulativ for erhvervsaffald. Husdyrbruget skal derfor også være tilknyttet kommunens ordning for håndtering af farligt affald eller have aftale med en anden godkendt indsamler eller behandlingsanlæg, såfremt der opstår farligt affald på husdyrbruget.

Affaldsmængder

Nedenstående angiver anslåede og forventede mængder af affald årligt.

Fast affald

Affaldstype	Opbevarings-sted	Transportør	Modtageanlæg	Mængder pr. år	EAK-kode	ISAG-kode
Olie- og kemikalieaffald:						
Spildolie	Ingen			-	13.02.08	06.01
Olietromle	Ingen			-	15.01.04	56.20
Blyakkumulatorer	-	-	Kommunal modtagestation	ingen	16.06.01	05.99

Tørbatterier – NiCd		-	Kommunal modtagestation	25	20.01.33	77.00
Tørbatterier – Kviksølv		-	Kommunal modtagestation	ingen	20.01.33	77.00
Fast affald:						
Tom emballage (papir/pap)	Affaldspresse	Egen	Kommunal modtagestation	2500 kg	15.01.01	50.00
Tom emballage (plast)		Egen	Kommunal modtagestation			
Bigbags af PE-plast	Affaldspresse	Egen	Kommunal modtagestation	500 kg	15.01.02	52.00
Lysstofrør og elsparepærer		Kommunal ordning	Kommunal modtagestation	200	20.01.21	79.00
Jern og metal	Intet fast	Produkthandler	Produkthandler	500 kg	02.01.10	56.20
Diverse brændbart inkl. tomme medicinglas	Container	Egen	Kommunal modtagestation	Varierende mængder	Afhængig af indhold / 15.01.07	19.00
Glas	Intet fast	Egen	Kommunal modtagestation		20.01.02	51.00

Vurdering

Det vurderes at ejendommen lever op til affaldshierakiet og til affaldsregulativerne for Esbjerg Kommune.

Døde dyr

Døde dyr overdækkes med kadaverkappe indtil de afhentes af destruktionsanstalt, DAKA. Afhentning sker løbende. Animalsk affald opbevares så der ikke opstår uhygiejniske forhold, indtil afhentning til autoriseret destruktionsanstalt. Døde dyr opbevares på en plads langs den nordlige til og frakørsel.

Kemikalier generelt

Eventuel opbevaring af brugte sprøjter vil ske i kanyleboks og bortskaffes i overensstemmelse med kommunens affaldsregulativ.

Pesticider

Pesticider opbevares i aflåst køleskab i laden. Pesticidrester afskaffes i henhold til instruktionerne på emballagen.

Oliekemikalier

Der er 1 indendørs oiletank på ejendommen.

Spildevandsmængde

Spildevandstyper	m ³ /år efter godkendelse	Afledes til	Renseforanstaltning
Rengøringsvand, drikkevandsspild mv.	2800 m ³	Gyllebeholder	Ingen
Sanitært spildevand fra beboelse	200 m ³	Nedsivning	Septiktank

Sanitært spildevand malkestald	100 m ³	Nedsivning	Septiktank
-----------------------------------	--------------------	------------	------------

Afløbsplan

Beskrivelse af spildevandstilledning

2800 m³/år spildevand tilledes gyllebeholder med flydende husdyrgødning.

Beskrivelse af spildevandsafledning

Rengøringsvand ledes fra stald til gyllebeholder.

Sanitært spildevand ledes til septiktank.

Tagvandet afledes til nedsivning gennem faskiner.

Energiforbrug

Energi

Type	Forbrug nudrift	Forbrug ansøgt
Elforbrug	275.000 kwh	350.000 kwh
Dieselolie	12.000 l	16.000 l

Elforbruget går primært til belysning og drift af teknisk udstyr.

Energibesparende foranstaltninger

Når der i anlægget udskiftes lysarmaturer sikres det, at der i det omfang det er foreneligt med biologiske forhold, at der vælges mellem de mest energibesparende systemer. F.eks. LED-belysning.

Vurdering

Elforbruget forventes at ligge på normforbruget. Det vurderes således at energiforbruget er af en størrelsesorden der passer til ejendommens drift, og at der anvendes den mest energibesparende teknologi i forhold til belysning og ventilation.

Vandforbrug

Vand

Type	Forbrug nudrift	Forbrug ansøgt
Årligt forbrug af drikkevand	12.000 m ³	18.000 m ³
Årligt forbrug af vaskevand til vask af stalde	2.000 m ³	2.800 m ³

Vandforbruget er vurderet ud fra normal

Bedriften forsynes vand fra egen boring. Der forventes stigning i vandforbruget i forbindelse med godkendelsen.

Vandbesparende foranstaltninger

Drikkevandsinstallationerne på bedriften efterses og rengøres jævnligt med henblik på at undgå spild.

Eventuelle lækager i systemet identificeres straks og repareres hurtigst muligt.

Vurdering

Vandforbruget forventes at være omkring normforbruget.

Reststoffer

Udbringning af husdyrgødning bliver foretaget efter de gældende generelle regler ift. indhold af fosfor, kvælstof og zink. Gyllen vil i øvrigt indeholde vand og fodersplid mm. Disse forhold er der i de generelle regler taget højde for og det vurderes derfor at udbringningen af gylle lever op til disse generelle regler.

Foder

Der anvendes indkøbt tilskudsfoder. Foderet leveres til foderlade. Mht. støv mm. fra foderproduktionen er dette behandlet særskilt under støv.

Hovedbestanddelen af foderet er hjemmeavlet grovfoder.

Der sikres effektiv fodring gennem foderets sammensætning og løbende foderkontroller, så fodringen stemmer overens med dyrenes behov. Derudover er sundhedsstyring vigtig for en effektiv produktion med lavest muligt forbrug af foder- og hjælpestoffer.

Der er på bedriften stor opmærksomhed på at minimere anvendelsen af råvarer i produktionen. Der er fokus på at minimere spild af foderstoffer og på at optimere og minimere indholdet af fosfor og protein i foderstoffer, dog altid med fokus på virksomhedens produktionsresultater og ikke mindst dyrenes velbefindende.

Vurdering

Det vurderes at foderforbrug og tiltag i øvrigt vedr. foder lever op til en produktion af den ansøgte størrelse.

Samlet vurdering af affalds- og ressourceforbrug

Virksomheden er omfattet af Affaldsbekendtgørelsen og Esbjerg Kommunes Affaldsregulativ for erhverv. Virksomheden oplyser, at reglerne efterleves.

Det vil sige, at

- Dagrenovationslignende og forbrændingseget affald bortskaffes til forbrænding.
- Deponeringseget affald skal frasorteres og opbevares, så vindflugt undgås.
- PVC-affald frasorteres og bortskaffes korrekt.
- Klinisk risikoaffald som kanyler, medicinflasker og lignende opbevares forsvarligt i egnet emballage

Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand:

- Farligt affald opbevares, så det ikke kan løbe til jord, grundvand eller overfladevand og beskyttet mod vejrlig. Tanke er sikret mod påkørsel.
- Eksisterende olietanke er reguleret af olietanksbekendtgørelsen. Nye tanke og/eller sløjfning af tanke skal anmeldes til Esbjerg Kommune.

Det vurderes, at der er redegjort for et vand- og energiforbrug, der står mål med størrelsen af dyreholdet og alderen på staldene. Der er en stigning i ressourceforbruget som følge af godkendelsen.

B.9 Valg af BAT

Alle stalde er med faste drænede gulve, sengestand med spalter eller dybstrøelse. 2 af 3 gylletanke er overdækkede.

	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav Kg N/år	7637	690	8328
Faktisk emission Kg N/år	7675	508	8184
Forskel Kg N/år			144

BAT krav overholdt			Ja
--------------------	--	--	----

Der anvendes overdækning af gyllebeholdere og fast drænet gulv for at reducere ammoniakfordampningen.

B.10 Grænseoverskridende virkninger

Det er vurderet, at det udelukkende er produktionens emission af ammoniak der potentielt kan have en grænseoverskridende virkning. Det er dog vurderet at ammoniakemissionen har et niveau og en karakter, hvor hovedparten af emissionen vil påvirke lokalområdet og kun mindre del af emissionen vil bidrage til baggrundsbelastningen i omkringliggende lande. Det er derfor vurderet at produktionen ikke medfører grænseoverskridende virkninger hverken lokalt eller internationalt.

Appendix 1

Produktionsarealer er fastlagt i gældende godkendelse.

Kalvestald
8 x 58,2 = 466 m²

Plads kalvehytter

Bruttoareal